

Značaj autohtonih pasa goniča u lovnoj kinologiji Republike Hrvatske

Bogut, Luka

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Forestry and Wood Technology / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:108:756427>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Forestry and Wood Technology](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ŠUMARSTVA I DRVNE TEHNOLOGIJE
ŠUMARSKI ODSJEK

PREDDIPLOMSKI STUDIJ
ŠUMARSTVO

LUKA BOGUT

ZNAČAJ AUTOHTONIH GONIČA U LOVNOJ KINOLOGIJI REPUBLIKE HRVATSKE

ZAVRŠNI RAD

ZAGREB, RUJAN 2022.

Zavod:	Zavod za zaštitu šuma i lovno gospodarjenje
Predmet:	Osnove lovnog gospodarjenja
Mentor	Prof.dr.sc Marijan Grubešić
Asistent – znanstveni novak:	
Student:	Luka Bogut
JMBAG:	0068231712
Akadska godina:	2021./2022.
Mjesto, datum obrane:	Zagreb, 23. Rujna 2022.
Sadržaj rada:	Stranica: 50 Slika: 52 Navoda literature: 15
Sažetak:	<p>Autohtoni psi goniči (Istarski kratkodlaki i oštrodlaki gonič, te posavski gonič) tradicionalni su lovački psi u lovištima Hrvatske. Registracijom pod Hrvatskom kao zemljom porijekla predstavljaju značajan doprinos Hrvatske kinologije na međunarodnoj razini. U radu će se prikazati njihov opis, značaj u praktičnoj primjeni – lovu. Na temelju evidencije koja se vodi pri Hrvatskom kinološkom savezu prikazati će se brojno stanje ovih vrsta u uzgoju i lovnoj kinologiji.</p> <p>Prikazati će se kriteriji za utakmice u radu goniča. Za potrebe rada koristiti će se statistički podaci Hrvatskog kinološkog saveza, kao i dostupna literatura vezana za autohtone goniče i zakonski propisi vezani za lovnu kinologiju</p>

IZJAVA

O IZVORNOSTI RADA

„Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mogega rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni“.

vlastoručni potpis

Luka Bogut

U Zagrebu, 19. rujna 2022.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
2. OBRADA TEME	2
2.1. PODJELA PASA.....	2
2.1.1 Znanstvena sistematika pasa.....	2
2.1.2. Podjela pasa prema Međunarodnom kinološkom savezu (FCI-u).....	2
2.1.3. Podjela lovačkih pasa prema radnim grupama	4
2.2. PORIJEKLO I NASTAJANJE PASA.....	4
2.2.1 Porijeklo pasa.....	4
2.2.2. Nastajanje novih pasmina.....	5
2.3. UPORABA PASA.....	6
2.4 LOVNA KINOLOGIJA	6
2.4.1 Hrvatski kinološki savez (HKS)	6
2.4.2. Hrvatski lovački savez (HLS).....	7
2.5. HRVATSKI AUTOHTONI GONIČI.....	7
2.5.1 istarski kratkodlaki gonič	7
2.5.1.1. Kratak povijesni pregled.....	7
2.5.1.2. Standard	8
2.5.2. Istarski oštrodlaki gonič	14
2.5.2.1. Kratak povijesni pregled:.....	14
2.5.2.2. Standard	19
2.5.3. Posavski gonič	20
2.5.3.1. Kratak povijesni pregled:.....	21
2.5.3.2. Standard	22
2.6. TIPIČNE GREŠKE GRAĐE TIJELA KOD PASA.....	28
2.6.1. Zubalo pasa	30
2.7. FIZIČKA I PSIHIČKA STANJA PASA	31
2.7.1. Kondicija.....	31
2.7.2. Konstitucija	31
2.7.3. Temperament i narav	33
2.7.4. Osjetila pasa.....	33
2.8. PODACI HRVATSKOG KINOLOŠKOG SAVEZA O BROJU REGISTRIRANIH PASA PO PASMINAMA.....	34
2.9. KINOLOŠKE PRIREDBE	35
2.9.1. Smotre i izložbe pasa	35

2.9.2. IPO- ispit prirođenih osobina i ispiti goniča	36
2.9.2.1. Ispit u radu na umjetnom krvnom tragu za sve pasmine pasa	37
2.9.2.2. Vodljivost.....	38
2.9.2.3. Odloživost sa ponašanjem na pucanj.....	38
2.9.2.4. Ispit u radu na divlju svinju i rad pasa glasnog gona.....	39
2.10. LOV SA AUTOHTONIM GONIČIMA	42
2.10.1 Istarski kratkodlaki gonič	42
2.10.2. Istarski oštrodlaki gonič	42
2.10.3. Posavski gonič.....	43
2.10.4. Iskustvo odgajanja goniča psa za lov na divlje svinje.....	43
3. ZAKLJUČAK	44
4. LITERATURA.....	45
5.PRILOZI	46

1. UVOD

Kinologija je znanost o uzgoju čistokrvnih pasa. Termin potječe od grčke riječi *kynos* (pas) i *logos* (riječ). U praksi je ovo tumačenje prošireno te kinologija obuhvaća i uzgoj, selekciju i odgoj čistokrvnih pasa. Ipak je potrebno razlikovati kinologa od kinofila.

Kinolozi su osobe s izrazito dobrom kinološkom naobrazbom, koje se organizirano bave uzgojem, selekcijom i odgojem čistokrvnih pasa utemeljenim na stručnim i znanstvenim saznanjima. Ostali članovi kinoloških udruga koji uzgajaju i odgajaju čistokrvne pse i s njima se sportski nadmeću na izložbama i utakmicama ili se manje profesionalno bave uzgojem pa i odgajanjem tj., školovanjem čistokrvnih pasa, su zapravo kinofili (ljubitelji pasa).

Kinološke udruge su u prvom redu stručne organizacije koje se služe društveno sportskim pristupom u promicanju kinologije. Okupljaju kinofile, kinologe i stručnjake koji valoriziraju prirodno značenje odstupanja od standarda, odnosno pojavu grešaka ili mana uočenih prilikom ocjenjivanja pasa na smotrama, izložbama ili utakmicama te njihovo uzgojno značenje. Takvi stručnjaci su i kinološki suci, vođe uzgoja i vođe rodovnih knjiga koji svojim znanstvenim radom pridonose dobrobiti kinoloških udruga.

Zadatak ovog završnog rada je prikazati porijeklo, osnovne karakteristike, obuku i lov sa autohtonim hrvatskim goničima.

Potaknut kvalitetom i brojnošću istarskih kratkodlakih i oštrodlakih goniča, te posavskih goniča i njihovom primjenom u lovu na zeca, lisicu, čaglja i divlju svinju, odlučio sam pokazati da za obavljanje određenih radnji u lovištu

Koristeći se brojnom literaturom koja se bavi hrvatskim autohtonim pasminama, te lovačkim i kinološkim priručnicima, kao i iz vlastitih opažanja, napisao sam ovaj rad koji pokazuje kako kroz uzgoj, selekcijom, radom i dosljednom obukom možemo postići očekivane rezultate koji se kasnije odražavaju kroz sam lov.

2. OBRADA TEME

Hrvatski autohtoni goniči pod koje spadaju Istarski kratkodlaki gonič, Istarski oštrodlaki gonič i posavski gonič su nezamjenjivi na našim lovištima. Lov sa goničima u prošlosti, a i danas spada u najatraktivnije lovne doživljaje. Konfiguracija terena, šume i način lova koji se primjenjivao na našem području je pružao uvjete samo da se stvore jedino pasmine goniča.

2.1. PODJELA PASA

2.1.1 Znanstvena sistematika pasa

Pas pripada u :

1. Životinjsko carstvo
2. Podcarstvo: Tkivne životinje (*Metazoa*)
3. Koljeno: Svitkovci (*Chordata*)
4. Podkoljeno: Kralješnjaci (*Vertebrata*)
5. Razred: Sisavci (*Mamalia*)
6. Podrazred: Pravi sisavci (*Theria*)
7. Red: Zvijeri (*Carnivora*)
8. Podred: Psolike zvijeri (*Canoipea*)
9. Porodica: Psi (*Canidae*)

2.1.2. Podjela pasa prema Međunarodnom kinološkom savezu (FCI-u)

Klasifikacija je podijeljena u 10 skupina. Svaka skupina ima svoje odsjeke i pododsjeke.

- Skupina 1: Ovčarski i stočarski psi
 - Odsjek 1: Ovčarski psi
 - Odsjek 2: Stočarski psi

- Skupina 2: Pinčeri i Šnauceri, Molosi i švicarski pastirski psi
 - Odsjek 1: Pinčeri i šnauceri
 - Pododsjek 1: Pinčeri
 - Pododsjek 2: Šnauceri
 - Pododsjek 3: Nizozemski pinč
 - Pododsjek 4: Crni terijer
 -

- Skupina 3: Terijeri

- Odsjek 1: Veliki i srednji terijeri
 - Odsjek 2: Mali terijeri
 - Odsjek 3: Bull terijeri
 - Odsjek 4: Patuljasti terijer
- Skupina 4: Jazavčari
- Skupina 5: Špic i primitivni tip pasa
 - Odsjek 1: Nordijski psi za vuču saonica
 - Odsjek 2: Nordijski lovački psi
 - Odsjek 3: Nordijski psi čuvari
 - Odsjek 4: Europski špicevi
 - Odsjek 5: Azijski špicevi i srodne vrste
 - Odsjek 6: Osnovni tip
 - Odsjek 7: Primitivan tip - lovački psi
 - Odsjek 8: Primitivan tip - lovački psi tipa Ridgeback
- Skupina 6: Psi tragači, goniči i srodne vrste
 - Odsjek 1: Goniči
 - Pododsjek 1: Veliki goniči
 - Pododsjek 2: Goniči srednjeg rasta
 - Pododsjek 3: Goniči malog rasta
 - Odsjek 2: Tragači po krvi
- Skupina 7: Ptičari
 - Odsjek 1: Kontinentalni ptičari
 - Pododsjek 1: Tip brako
 - Pododsjek 2: Tip španijel
 - Pododsjek 3: Tip grifon
 - Odsjek 2: Britanski i Irski seteri
 - Pododsjek 1: Ptičari
- Skupina 8: Retriveri, šunjkavci, psi za vodu
 - Odsjek 1: Retriveri
 - Odsjek 2: Šunjkavci
 - Odsjek 3: Psi za vodu

- Skupina 9: Psi za pratnju i igru
 - Odsjek 1: Bishoni i srodne vrste
 - Pododsjek 1: Bishoni
 - Pododsjek 2: Coton de Tuléar
 - Pododsjek 3: Petit chien lion
 - Odsjek 2: Pudle
 - Odsjek 3: Mali belgijski psi
 - Pododsjek 1: Grifoni
 - Pododsjek 2: Mali barbanson
 - Odsjek 4: Golokoži psi
 - Odsjek 5: Tibetanski psi
 - Odsjek 6: Chihuahua
 - Odsjek 7: Engleski španijeli za igru
 - Odsjek 8: Japanski španijeli i pekinezeri
 - Odsjek 9: Kontinentalni patuljasti španijeli
 - Odsjek 10: Kromfohländer
 - Odsjek 11: Mali dogoliki psi

- Skupina 10: Hrtovi
 - Odsjek 1: Dugodlaki hrtovi
 - Odsjek 2: Oštrodlaki hrtovi
 - Odsjek 3: Kratkodlaki hrtovi

2.1.3. Podjela lovačkih pasa prema radnim grupama

Na temelju članka 69. stavka 4. Zakona o lovstvu («Narodne novine», br. 99/18 i 32/19), ministrica poljoprivrede donosi pasmine lovačkih pasa u RH koje je dopušteno koristiti u lovu razvrstavaju se po sljedećim skupinama¹:

1. terijeri
2. jazavčari
3. goniči
4. krvosljednici
5. ptičari
6. donosači divljači
7. dizači divljači.

Prema kinološkoj podjeli (FCI) goniči pripadaju u VI FCI skupinu (goniči, krvosljednici i srodne pasmine), podskupina 2.- krvosljednici (s radnim ispitom).4

¹ Narodne novine«, br. 99/18 i 32/19, članak 69. Stavak 4. Zakona o lovstvu

2.2. PORIJEKLO I NASTAJANJE PASA

2.2.1 Porijeklo pasa

Postoje različite teorije o porijeklu psa. Dokazano je da je daleki predak današnjeg psa (*Canis familiaris*) bio životinja tomaktus, sličan vuku, i da su od nje nastali svi kandidi (vuk, lisica, kojot i dr.). Pretpostavka je da su prvi pripitomljeni psi živjeli u neposrednoj blizini čovjeka još u kamenom dobu (paleolitiku). Prvi pripitomljeni pas od kojeg potječu današnje pasmine šiljana, njuškara, dobermana i pinčeva je bio mali šiljan (*Canis palustris*). Kasnije se pojavljuje i druga skupina, razvijena od ovčarskog psa - *Canis martis optimae* sa eskimskim psom od kojeg se razvila druga skupina sa dogama, lovnim psima, vučjakom i hrtom.

Danas je najraširenija i uvažena teorija da je prvi pripitomljeni pas potekao od vuka na sjeveru Zemlje, dok je teorija o porijeklu s juga od čaglja, tj. šakala manje vjerojatna. U prilog tome govore i današnje zajedničke osobine psa i vuka - od bioloških značajki, predloška ponašanja i sl.

U različitim kulturama, s obzirom na potrebe, običaje, razvoj i druge uvjete, razvijane su i selektirane nove rase pasa koje su vodile do današnjih pasmina. Prvi prikaz pasa potiče još od 4000-5000 g.pr.n.ere. na slikama lova. (Slika br. 1) Kako je Arapska kultura općenito bila najrazvijenija, pretpostavka je da su se prvi bavili uzgajanjem pasa. Osim toga, psi su bili uključeni i u religiju i zakone starog svijeta. Egipćani su im gradili grobnice, Perzijanci kažnjavali ljude zbog ubojstva pasa, a Grci vjerovali da ih je stvorio bog Vulkan. Često su spominjani i u književnosti stare Grčke. Suprotno tome, kulture koje nisu bile na visokom stupnju razvoja su pse zanemarivale kao vrstu, ili ih, kao u Kini, jeli.

Iako su još Rimljani vršili selekciju pasa prema karakteru i sklonostima, tek u srednjem vijeku dolazi do odabiranja pasa i stvaranja specifičnih skupina. Izdvojeni su ptičari za traženje lovine, goniči za istjerivanje visoke divljači, hrtovi za gonjenje i jamari za uvlačenje u jame. Od tog vremena počinje usavršavanje unutar tih izdvojenih grupa što je i dovelo do današnjih specijaliziranih rasa.

S razvojem kulture nakon otkrića Amerike i općenito boljim životnim uvjetima na kraju srednjeg vijeka, izdvaja se bogatiji sloj ljudi koji populariziraju lov te dolazi do značajnog razvoja kinologije. Psi postaju statusni simbol i cijene se više od drugih životinja. Najznačajnije su Francuska i Engleska gdje još 1576. godine izlazi knjiga o psima «O engleskim psima». Prva utakmica lovnih pasa je održana također u Engleskoj, 1866. godine.

U Hrvatskoj je značajnije spomenuti prvi Zakon o držanju pasa iz 1409. godine u Dubrovačkoj republici. 1822. godine se u Statutu grada Zadra spominje «danski pas», danas poznat kao «dalmatinski pas».

2.2.2. Nastajanje novih pasmina

Današnji svijet naslijedio je široku sliku pasa i stvorio mnoge nove pasmine. Stvaranje različitih pasmina pasa teklo je ispočetka posve spontano, tako da su se u pojedinim zatvorenim cjelinama - biocenoza, bez utjecaja izvana razvijali biotički i zoološki entiteti. Razvijao se i određeni tip pasa stalnim križanjem u srodstvu, a uz pomoć čovjeka, čisteći tako svoju genetsku strukturu i stvarajući svoj ustaljeni oblik i osobine.

Velikim gibanjem naroda psi su dolazili u doticaj sa stranim psima, miješali se s njima, ostajali dugo vremena odsječeni od svijeta i križanjem u srodstvu ustalili neko novo nasljedno svojstvo i dalje se razvijali pod selekcijskim utjecajem čovjeka.

Posljednjih 100 do 200 godina čovjek stvara s određenom namjerom posebne oblike pasa za određene svrhe. Tako su nastali doberman, njemački bokser, ptičar itd.

Tek Mendelovim otkrićem zakona o nasljeđivanju i ubrzanim razvojem genetike dolazi do znanstvenog stvaralaštva u stočarstvu i kinologiji.

Kinologijom se najčešće bave laici nevjestači za uočiti i učvrstiti pojedine korisne novonastale odlike, pa kinologija zaostaje za naglim dostignućima u uzgoju drugih domaćih životinja.

Zahvaljujući genetici, medicina je dobila posebne sojeve pasmine bigl koji se koriste za pokuse na životinjama. Bigl se pretvorio u savršenu pokusnu laboratorijsku životinju, što danas često nailazi na neodobravanje javnosti i raznih udruga za zaštitu životinja.

2.3. UPORABA PASA

Pas je životinja koja ima najveći broj pasmina, 1990e godine ih je registrirano 328. A skoro pola od toga su lovne pasmine. Pas od pripitomljavanja pa sve do sad služi i dalje za lov, no i koristan je i za razne druge stvari kao što je policijski pas pa za potragu unesrećenih ljudi u ruševinama, lavinama... Koriste se također i u vođenju slabovidnih osoba. Postoje i određene pasmine koje služe za pronalazak tartufa. Psi danas imaju i natjecanja u ljepoti, no ja ću se fokusirati u ovom radu na natjecanja lovačkih pasa.

2.4 LOVNA KINOLOGIJA

Lovna kinologija proučava pse koji se obzirom na svoje sačuvane biološke karakteristike i genetske osobine mogu koristiti u lovu divljači. Svaka država propisuje pasmine, broj i način korištenja lovačkih pasa za lov temeljem zakonskih propisa. Poslove vezane za kinologiju kao što je proučavanje podrijetla pasa, standarda, uzgoj, selekciju obavljaju kinološke organizacije. Kod nas to obavljaju Hrvatski kinološki savez i Hrvatski lovački savez

Kroz cijelu povijest psi su pratili ljude uzgojem i selekcijom stvorile su se današnje lovačke pasmine pasa. Pa su tako nastali psi goniči, jamari, ptičari, donosači, podizači divljači i krvosljednici. Osnovna funkcija im je da pomažu u lovu.

2.4.1 Hrvatski kinološki savez (HKS)

Hrvatski kinološki savez (HKS) krovna je hrvatska kinološka organizacija na nacionalnom nivou. Osnovan je 1891. godine zbog društvene potrebe za stručnom i sustavnom brigom o psima. HKS je priznat od FCI-a (svjetske kinološke organizacije).

Osnovni cilj promocija kinologije kroz uzgoj čistokrvnih pasa, priprema i organizacija međunarodnih aktivnosti sa ostalim kinološkim savezima u svijetu, čuvanje psećeg zdravlja i briga za poboljšanje odnosa ljudi i pasa.²

HKS izdaje međunarodno priznate rodovnice, te određuje standarde o hrvatskim autohtonim pasminama, a ja ću detaljnije u ovom radu opisati hrvatske autohtone goniče.

2.4.2. Hrvatski lovački savez (HLS)

Cilj Hrvatskog lovačkog saveza je djelovanje na području lovstva koje kao gospodarska i zaštitna djelatnost očuvanja biološke i ekološke raznolikosti usklađuje odnose zasnovane na gospodarenju s divljači unutar lovišta te drugih lovnih i izvanlovnih površina Republike Hrvatske gojidbom, zaštitom, lovom i iskorištavanjem divljači, očuvanjem njezina prirodnog staništa, njegovanjem lovačke etike i običaja te zaštitom prirode i ljudskog okoliša.

Bit je u tome da je rodovnice HLS-a nisu priznate od FCI-a

2.5. HRVATSKI AUTOHTONI GONIČI

2.5.1 istarski kratkodlaki gonič

Istarski goniči su živahani, vjerni, samostalni i vrlo lako odgojivi. Ne smiju pokazivati nikakvu agresivnost, ali niti plahost. Potrebno im je puno kretanja, dok u ishrani nisu pretjerano izbirljivi.

Lakši «brakoidni tip» psa, glava prizmatičnog oblika, uške preklopljeno nošene, tijelo položenog pravokutnog oblika sa karakterističnim dlačnim pokrovom i obojenošću.

Upotreba: Ustrajan gonič, osobito za lov zeca, lisice, divlje svinje, a može se koristiti i kao krvosljednik. FCI-Klasifikacija: Skupina 6. GONIČI I SRODNE PASMINE

Sekcija 1. Goniči 1.2. Goniči srednjeg rasta/s radnim ispitom

2.5.1.1. Kratak povijesni pregled

Pasmina potječe od stare forme “istočno jadranskog bijelog goniča s oznakama”. Najstariji dokazi potječu iz razdoblja između 1327. i 1348. godine, a nalaze se u klaustoru Franjevačkog samostana u Dubrovniku, gdje postoji kapitel s 4 psa koji prikazuju ovu staru formu goniča. Pored toga u kapeli na groblju kraj mjesta Beram (Istra), na slici “Poklonstvo triju kraljeva” iz 1474. godine naslikan je istarski kratkodlaki gonič. Slijedi prikaz na oltarnoj pali “Gospa od Milosrđa” u crkvi sv. Franje u Zadru iz 1476. godine gdje je u donjem lijevom uglu naslikan predak današnjeg istarskog goniča, koji je ranije bio i trobojno obojen. Opis ovog goniča nalazi se u manuskriptu đakovačkog biskupa Petra Bakića iz 1719. godine gdje je zapisano da je uzgoj istarskih goniča poznat u Hrvatskoj prije 14. stoljeća.

² Martić D., Tucak P., Udovičić A., Kučinić Radošević I., Sovilj Đ., Ercegović E., Vlašić M. (2019): Lovstvo – početnica za osposobljavanje kadrova u lovstvu, Dobra kob, Split, str. 216.

Razni izvori tvrde kako su goniči sa Sredozemlja bijele boje kao što je staroegipatski dugonogi gonič. Kako je istarski kratkodlaki gonič sličan francuskom porculanskom goniču, smatra se da francuski porculanski gonič potekao od starog istarskog goniča dok je još Istra bila pod Mlečanima. U odnosu na druge srednjoistočne goniče, istarski gonič je najlakše konstitucije i najkraće dlake.

Istarski gonič je prvi put izložio K.Galle u Beču 1866.

Prvi standard istarskog kratkodlakog goniča objavio je FCI 02.04.1955

Slika 1.

2.5.1.2. Standard

STANDARD predstavlja zamišljenog idealnog psa određene pasmine

Opći izgled: Pas plemenitog izgleda, brakoidne građe, srednje veličine, vitkog elegantnog tijela, bez grubosti, skladnih pokreta, kratke fine dlake, snježno-bijele boje s narančastim oznakama po glavi i tijelu. Razlika u spolovima mora biti izražena.

Važne proporcije: Pravokutno tijelo; dužina tijela nešto duža od visine mjerene u grebenu Visina lakta: iznosi 50 % visine grebena Duljina lubanje nešto duža nego duljina gubice

Ponašanje/temperament: Za lov se lako obučava, a zbog svojih odličnih lovnih osobina omiljen je kod lovaca. Izuzetno je pogodan za lov na oštrom kamenitom (krškom) terenu, ali i na svim drugim lovnim terenima. Glas je jak i zvonak. Dobročudan, blag, poslušan, nije plašljiv niti agresivan, temperament živahan. Vrlo je privržen svom gospodaru. Rezerviran prema nepoznatim osobama.

Glava: U proporciji s tijelom psa, elegantnog izduženog oblika. Glava blago divergentnih linija.

Lubanja: nešto duža od gubice, najšira između uški, sljepoočni dio zaobljen. Potiljna kost blago naznačena, a središnja lubanjska brazda srednje izražena. Stop: blago izražen.

Njuška: se ne smije "izdizati" ili "spuštati" u odnosu na liniju nosnog hrpta, a nosnice su dobro otvorene. Cijela njuška i unutrašnjost nosnice moraju biti crno ili smeđe pigmentirani. Djelomična nepigmentiranost njuške se može tolerirati (njuška djelimično ružičaste boje), ali nije poželjna.

Gubica: snažna, nešto kraća od lubanje, postepeno se sužava od stopa prema njuški, ali nije preuska ili šiljasta. Nosni hrbat je ravan.

Usnice: tanke, zategnute, priliježu uz vilice. Usni kut nije vidljiv. Rub usnica neprekinuto pigmentiran u skladu s bojom njuške. Djelomična nepigmentiranost ruba usnica se može tolerirati (rub usnica djelomično ružičaste boje), ali nije poželjna.

Vilice snažne, dobro razvijene, a zubi bijeli i pravilno raspoređeni u vilice.

Zubalo škarastog zagrizu. Sjekutići su okomito usađeni u vilice. Poželjno je kompletno zubalo (42 zuba prema zubnoj formuli).

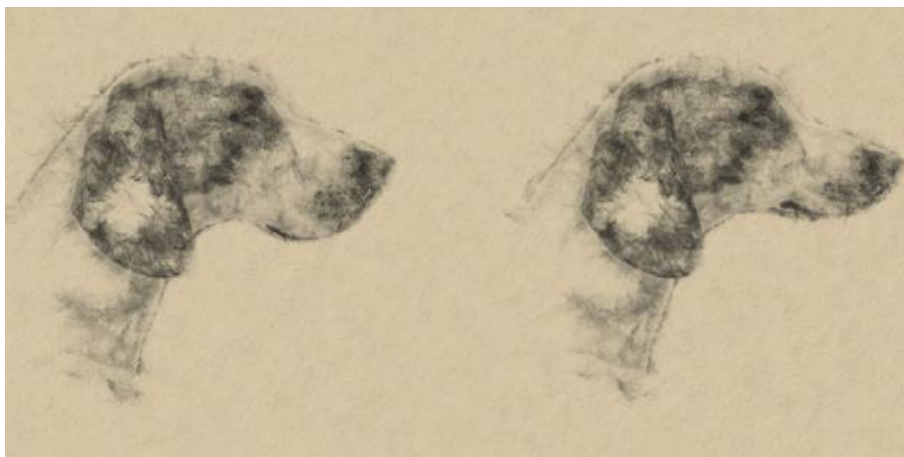
Nedostatak pretkutnjaka P1 i kutnjaka M3 se ne uzima u obzir. Nedostatak ostalih zubiju je nepoželjan.

Obrazi: Žvačni mišići i jagodične kosti ne smiju biti izraženi.

Oči: Srednje veličine, međusobno umjereno razmaknute, semifrontalno usađene (kut 10-15° u odnosu na horizontalu), ovalnog oblika. Boja oka tamnosmeđa, a pogled inteligentan. Očni kapci ne smiju biti opušteni, niti uvrnuti unutra ili izvrnuti prema van. Rubovi očnih kapaka moraju biti neprekinuto obrubljeni linijom čija boja je u skladu s bojom njuške. Djelomična nepigmentiranost rubova očnih kapaka može se tolerirati (rubovi očnih kapaka djelimično ružičaste boje), ali nije poželjna.

Uške: Viseće, priljubljene uz glavu tako da prednji rub uške dotiče lubanju, nasađene u visini očiju. Uška ima oblik jednakokračnog trokuta sa zaobljenim vrhom, srednje dužine, mora dopirati do spoja usnica. Uške su "tanke". One ne smiju imati nabore ili biti uvijeno ili odstojeće nošene. Obrasle su kratkom dlakom.

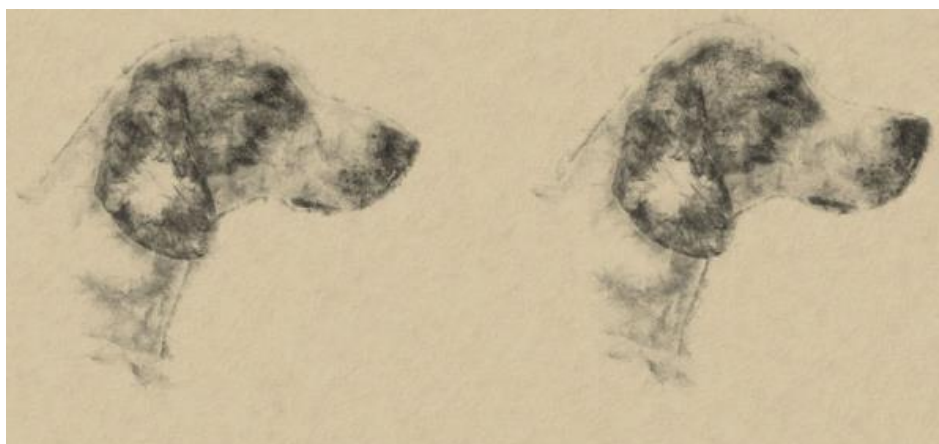
Vrat: Snažan, mišičav, usađen pod kutem od 45° na horizontalu. Prema glavi se sužava. Koža na vratu napeta, bez podvoljka ili jače izraženog nabora.

Slika 2.

Teška njuška
Viseće usne

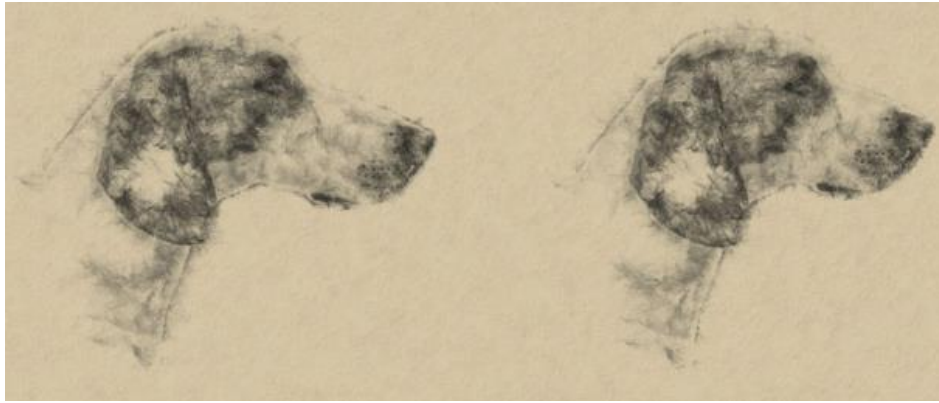
Njuška suviše lagana
Lisičja njuška

Slika 3.

Ovanski nos

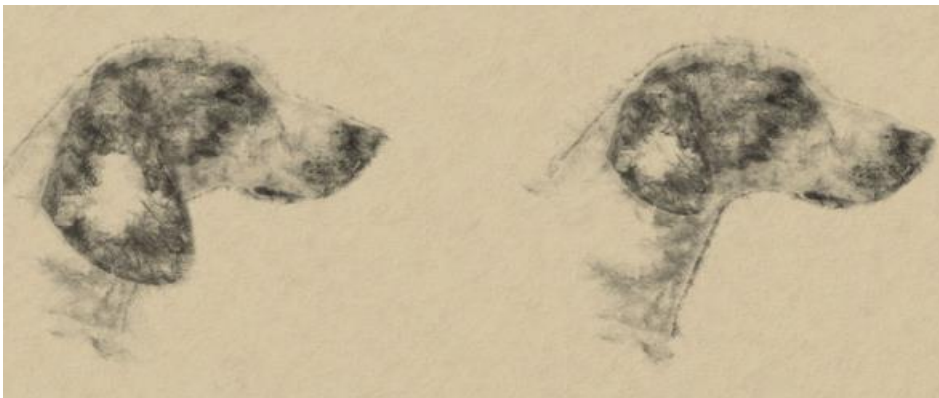
Prenaglašen stop

Slika 4.

Njuška previše dugačka

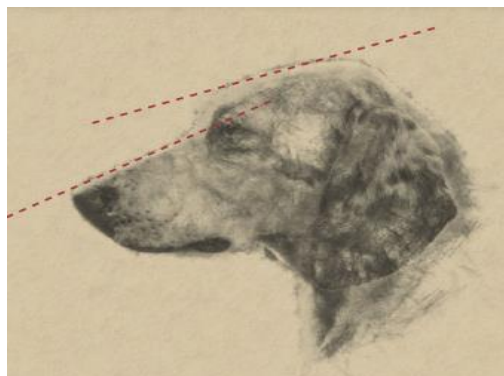
Njuška prekratka

Slika 5.

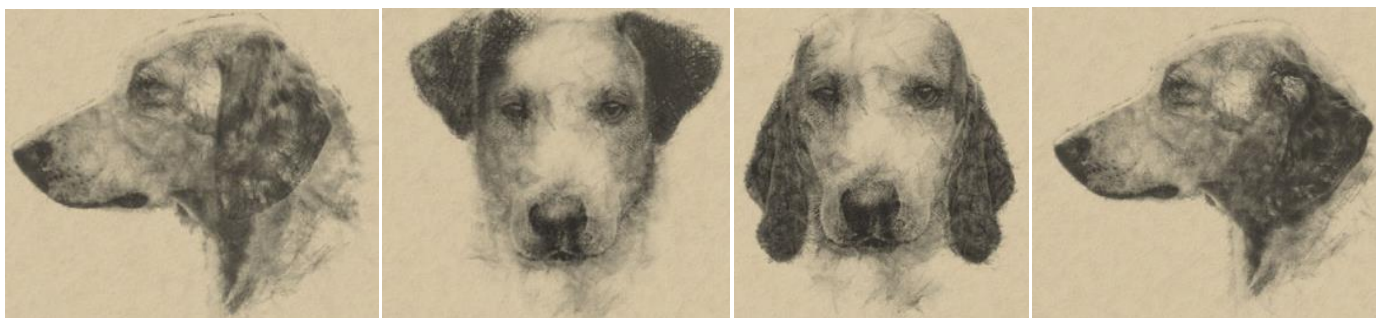
Predugo uho

Prekratko uho

Slika 6.

Idealan primjer uha u odnosu na linije očiju i njuške

Slika 7.

Uši postavljene
previše visoko

Slika 8.

Uši nisu dovoljno preklopljene
(poput terijera)

Slika 9.

Tip uha psa sv. Huberta
(previše velike i nisko nošene uši)

Slika 10.

Uši preklopljene iza

Tijelo: Mora biti snažno, ali harmonično razvijeno.

Greben: dobro izražen.

Leđa: snažna, mišićava, ravna. Slabine: umjereno duge, široke, mišićave, čvrste, dobro povezane sa sapima.

Sapi: mišićave, snažne, široke, nagnute pod kutem od 25-30° na horizontalu. Visina sapi nešto niža od visine grebena.

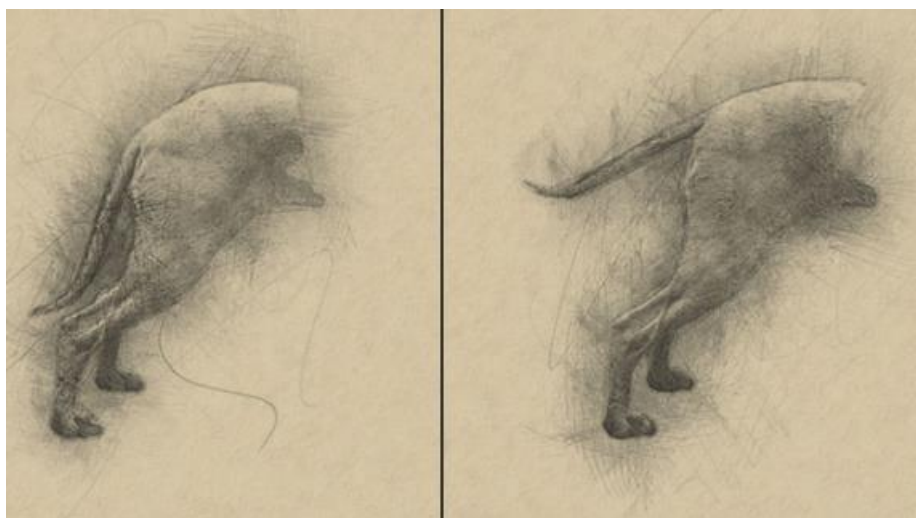
Grudi: duboke, prostrane, ne preširoke ili bačvaste.

Grudni koš mora dopirati do laktova.

Rebra su dobro zasvođena.

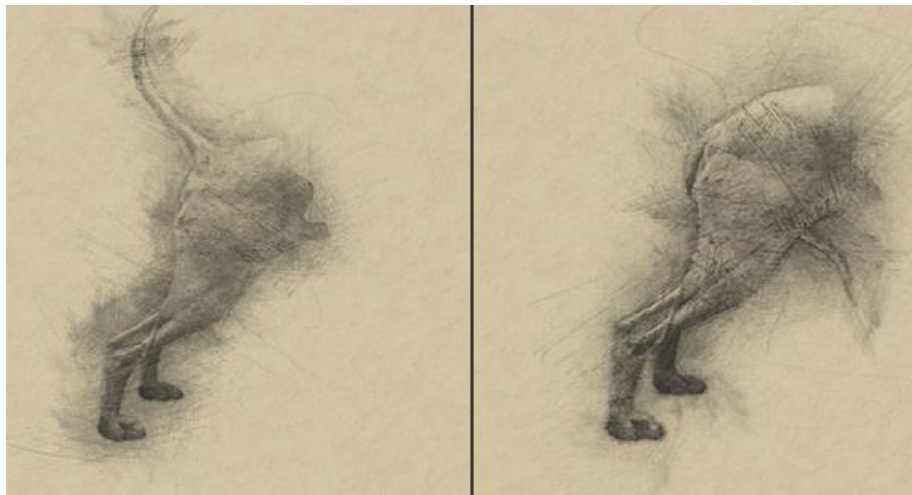
Donja linija tijela: blago se uzdiže počev od grudne kosti prema preponama, trbuh je blago usukan ("pibran trbuh").

Rep: Usađen u nastavku linije sapi. U korijenu jak i postepeno se sužava prema vrhu, dugačak do skočnog zgloba ili nešto duži. Nošen "sabljasto", ispod leđne linije. Tolerira se nešto više nošen rep kada je pas uzbuđen (u afektu), ali ne nošen uvijeno iznad leđa ili podvijen pod tijelom. Na donjoj strani repa katkada se zna javiti lagano izražena duža dlaka ("mala četkica") što nije najpoželjnije.

Slika 11.

Normalno držanje repa u opuštenom stanju (prvi odsječak slike) i uzbuđenom stanju (drugi odsječak)

Slika 12.

Rep nošen previsoko

(nesipravno)

Rep ispod tijela

Noge: prednje noge:

Općenito: noge moraju biti proporcionalne s tijelom, pravilnih kuteva.

Ramena: srednje dužine, mišićava. Rameni kut iznosi 115-120°. Laktovi: dobro priljubljeni uz tijelo.

Podlaktica: Kostu nogu snažne, oble forme, nikada masivne, sa snažnom muskulaturom. Paralelne gledano sprijeda. Šaplje : kratko i elastično.

Došaplje : elastično, blago nagnuto prema tlu.

Prednje Šape: ovalne, pribраних prstiju, snažnih noktiju i mekuših.

Stražnje noge:

Općenito: snažne, elastične u pokretu.

Bedra: snažna i mišićava.

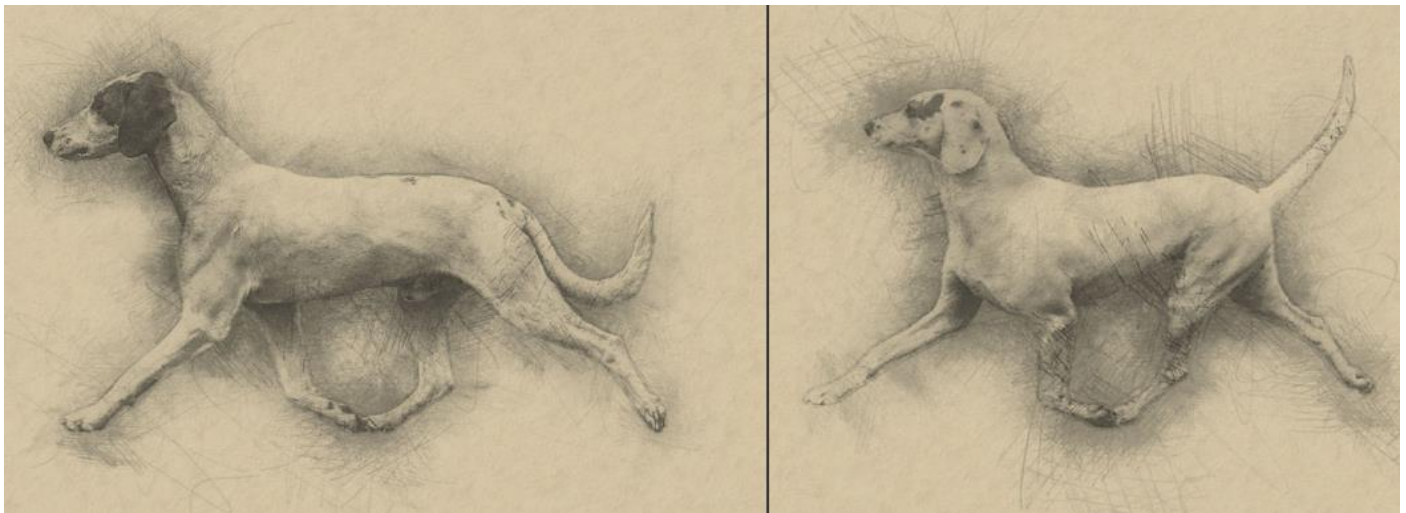
Potkoljenica: u odnosu na horizontalu čini kut oko 40°.

Skočni zglob: snažan i čvrst. Kut skočnog zgloba je oko 130°.

Došaplje: gotovo okomito na tlo, čvrsto i elastično.

Stražnje Šape: ovalne, pribраних prstiju, snažnih noktiju i mekuših.

Kretanje: Iskorak dugačak sa snažnim potiskom. Kretanje mora biti skladno, ne smije se odvijati u trzaju, pri kretanju leđa moraju biti što mirnija, a noge se ne smiju križati.

Ispravno kretanje

Slika 13.

Neispravno kretanje

Koža: Koža elastična, tanka, bez nabora, ružičaste boje. Na glavi nema kožnih nabora. Često se po koži javlja tamniji točkasti pigment, najčešće sivkastocrne boje (katkada smeđkaste boje), koji se vidi kroz bijeli dlačni pokrov, što je dozvoljeno.

Dlaka: mora biti tvrda, gusta, sjajna, prilegnuta uz tijelo. Dužina joj iznosi između 1-2 cm. Katkada je dlaka nešto dulja na stražnjoj strani bedara i na donjoj strani repa, što se tolerira, ali nije poželjno.

Boja: Osnovna boja dlake je snježno-bijela s narančastim oznakama po glavi i tijelu. Narančaste oznake mogu biti svih nijansi, ali međusobno moraju biti ujednačene. Ukupna površina narančastih oznaka ne smije prelaziti jednu trećinu ukupne površine tijela psa. Na glavi se oznake nalaze preko uški, lubanje, te na gubici, ali glava ne smije biti potpuno narančasto obojena. Poželjno je da su oznake simetrično raspoređene po glavi. Oznake na tijelu mogu biti bilo gdje, najčešće na leđima, grudnom košu i oko korijena repa. Oznake se pojavljuju kao veće ili manje fleke, koje moraju biti obrubljene s jasnim prijelazom narančaste boje u odnosu na osnovnu snježno-bijelu boju. Točkice, ako se javljaju ("probijaju") kroz snježno-bijelu osnovu, pa djeluje kao da je pas "pošprican" obično se nalaze na uškama ("cekinaste uške").

Visina grebena:

mužjak: 49 – 53 cm

ženka: 47 – 51 cm

Dozvoljena tolerancija visine grebena za mužjake i ženke +/- 3 cm za primjerke odličnog tipa i građe bez kažnjavanja!

Greške:

Svako odstupanje od naprijed navedenog mora se smatrati greškom, čije vrednovanje treba stajati u točnom omjeru prema odstupanju koje bi moglo utjecati na zdravlje i dobrobit psa kao i na sposobnost obavljanja radnji koje su tipične za pasminu.

Diskvalifikacijske greške:

- Agresivan ili plašljiv pas;
- Psi koji značajno pokazuju fizičku abnormalnost ili smetnje u ponašanju moraju biti diskvalificirani;
- Konvergentne linije glave;
- Gubica duža od lubanje;
- Jako kratka gubica;

- Konkavni ili konveksni nosni hrbat;
 - Predgriz ili podgriz, križno zubalo;
 - Plavo oko;
 - Potpuna depigmentacija njuške, vjeđa ili usnica sluzokoža;
 - Dužina tijela manja od visine grebena;
 - Prekratke noge u odnosu na visinu psa, pas u tipu psa jazavčara ;
 - Prstenasto nošen rep i rep zakrenut u stranu;
 - Dlaka na tijelu duža od 2,5 cm;
 - Crvena, kestenjasta, limun ili bilo koja druga boja oznaka koju ne propisuje standard;
 - Javljanje treće boje po tijelu;
 - Primjerci izvan dozvoljenih granica i tolerancija visine grebena;
- N.B.
- Mužjaci moraju imati dva normalno razvijena testisa koji su potpuno spušteni u skrotum.
 - Samo funkcionalne i klinički zdrave pse koji su tipični za pasminu treba koristiti u uzgoju.

2.5.2. Istarski oštrodlaki gonič

Istarski oštrodlaki gonič je nešto kupnije građe od istarskog kratkodlakog goniča, no i dalje ne spada konstitucijom u srednjoistočne goniče. U davninama se uzgaja na višim nadmorskim visinama prioblnog područja Jadransko mora i zbog toga ima dužu dlaku koja ga štiti od nepovoljnijih uvjeta.

Istarski oštrodlaki gonič je nešto mirniji od kratkodlakog istarca, iako je i dalje živahan pas

Upotreba: Ustrajan gonič posebno za lov zeca, lisice, divlje svinje, a može se koristiti i kao krvosljednik.

FCI-Klasifikacija: Skupina 6. GONIČI I SRODNE PASMINE

Sekcija 1. Goniči

1.2. Goniči srednjeg rasta/s radnim ispitom

2.5.2.1. Kratak povijesni pregled:

Pasmina potječe od "istočnojadranskog bijelog goniča s oznakama". Smatra se da je mlađa pasmina od istarskog kratkodlakog goniča, te da je potekao miješanjem istarskog kratkodlakog goniča s nekom masivnijom drevnom pasminom. Dlaka je oštra zbog podneblja gdje je uzgojen, a to su viša planinska područja istočno jadranskog priobalja, gdje su temperature niže. Najstariji opis istarskog oštrodlakog goniča nalazi se u manuskriptu đakovačkog biskupa Petra Bakića iz 1719. godine, gdje je zapisano da je uzgoj poznat prije 14. stoljeća. Najstariji slikovni zapis ove pasmine nalazimo u stolnoj crkvi sv. Marka Evanđeliste u Makarskoj. Istarski oštrodlaki gonič je prvi put izložen u Beču 1910. Godine.

Prvi standard istarskog oštrodlakog goniča objavio je FCI 06.04.1955.

Slika 14.

2.5.2.2. Standard

Opći izgled: Pas rustičnog izgleda, snažne brakoidne građe, srednje veličine, karakteristične duže oštre dlake, snježno-bijele boje s narančastim oznakama po glavi i tijelu. Zbog oštre dlake pasmina djeluje robusnije. Razlika u spolovima mora biti izražena.

Važne proporcije: Pravokutno tijelo; dužina tijela nešto duža od visine mjerene u grebenu Visina lakta: iznosi 50 % visine grebena Duljina lubanje nešto duža nego duljina gubice

Ponašanje/temperament: Lako se obučava za lov. Njegova konstitucija omogućuje da se koristi u lovu po svim vremenskim prilikama, a prilagođen je za lov po oštrom kamenitom kao i planinskom terenu. Glas srednje visine, često dubljih tonova. Miran, staloženog temperamenta, izraz ozbiljan. Vrlo privržen svom gospodaru.

Glava u proporciji s tijelom psa. Glava blago divergentnih linija.

Lubanja: nešto duža od gubice, najšira između uški, sljepoočni dio zaobljen. Potiljna kost i središnja lubanjska brazda dobro izražene. Lubanja prekrivena pramenovima mekših i duljih dlaka.

Stop: srednje izražen.

Njuška: se ne smije "izdizati" ili "spuštati" u odnosu na liniju nosnog hrpta, nosnice su dobro otvorene. Cijela njuška i unutrašnjost nosnica moraju biti crno ili smeđe pigmentirane. Djelomična nepigmentiranost njuške može se tolerirati (njuška djelimično ružičaste boje), ali nije poželjna.

Gubica: snažna, nešto kraća od lubanje, pravokutna, blago se sužava od stopa prema njušci, ali nije šiljasta, obrasla gustim brkovima i bradom. Nosni hrbat je ravan.

Usnice: srednje debele, priliježu uz vilice, usni kut nije vidljiv. Rub usnica neprekinuto pigmentiran u skladu s bojom njuške.

Djelomična nepigmentiranost ruba usnica može se tolerirati (rub usnica djelimično ružičaste boje), ali nije poželjno.

Vilice snažne, dobro razvijene, a zubi bijeli i pravilno raspoređeni u vilice. Zubalo škarastog zagriža. Sjekutići su okomito usađeni u vilice. Poželjno je kompletno zubalo (42 zuba prema zubnoj formuli). Nedostatak pretkutnjaka P1 i kutnjaka M3 se ne uzima u obzir. Nedostatak ostalih zubiju je nepoželjan.

Obrazi: Žvačni mišići i jagodične kosti su izraženi, ali ne pretjerano.

Oči: Srednje veličine, međusobno umjereno razmaknute, semifrontalno usađene (kut 10-15° u odnosu na horizontalu), ovalnog oblika. Boja oka tamnosmeđa, pogled ozbiljan. Očni kapci ne smiju biti opušteni, niti uvrnuti unutra ili izvrnuti prema van. Rubovi očnih kapaka moraju biti neprekinuto obrubljeni linijom čija boja je u skladu s bojom njuške. Djelomična nepigmentiranost rubova očnih kapaka može se tolerirati (rubovi očnih kapaka djelimično ružičaste boje), ali nije poželjna. Obrve dlakave, obrasle dugom i oštrom dlakom.

Uške: Viseće, nasađene u visini očiju. Uška ima oblik trokuta sa zaobljenim vrhom, srednje dužine, po dužini moraju dopirati do spoja usnica. Uške ne smiju imati nabore, ili biti uvijeno ili odstojeće nošene. Obrasle su kraćom dlakom. VRAT: Snažan, mišićav, usađen pod kutem od 45° na horizontalu. Prema glavi se sužava. Koža na vratu napeta, bez podvoljka ili jače izraženog nabora.

Teška njuška, prenaplašene usne

Slika 15.

Lagana lisičja njuška

Slika 16.

Ovanski nos

Prenaglašen stop

Slika 17.

Preduga njuška

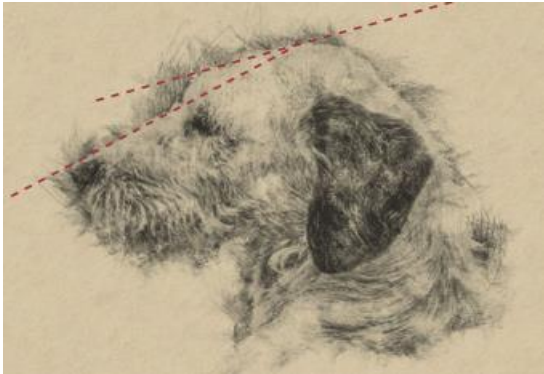
Prekratka njuška

Slika 18.

Preveliko uho

Premalo uho

Slika 19. Idealan primjer uha u odnosu na linije očiju i njuške

Slika 20.

Uši postavljene
previše visoko

Slika 21.

Uši nisu dovoljno preklapljene
(poput terijera)

Slika 22.

Tip uha psa sv. Huberta

(previše velike i nisko nošene uši)

Slika 23.

Uši preklapljene iza

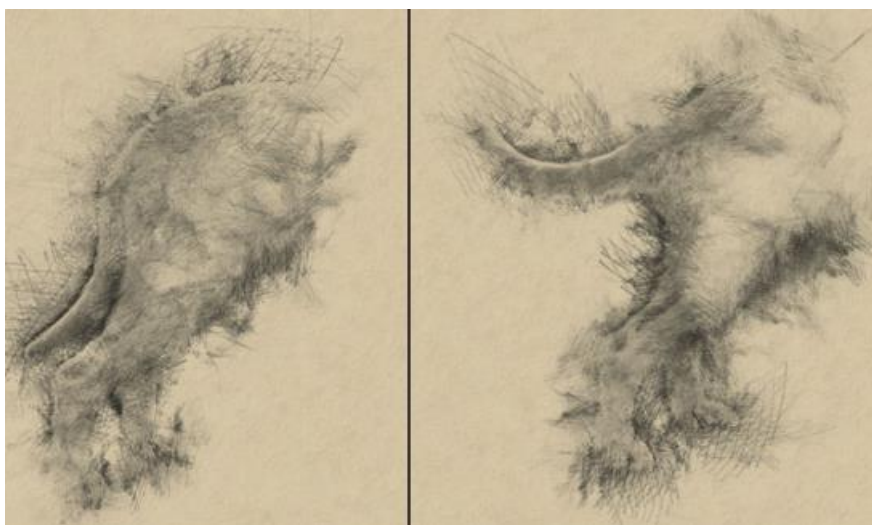
Tijelo: Mora biti snažno, ali harmonično razvijeno. Greben: dobro izražen. Leđa: snažna, mišićava, ravna.

Slabine: umjereno duge, široke, mišićave, čvrste, dobro povezane sa sapima.

Sapi: mišićave, snažne, široke, nagnute pod kutem od 25-30° na horizontalu. Visina sapi nešto niža od visine grebena.

Grudi: duboke, prostrane ne preširoke ili bačvaste. Grudni koš mora dopirati do laktova. Rebra su dobro zasvođena, blago zaobljena. Donja linija tijela: blago se uzdiže počev od grudne kosti prema preponama, trbuh je blago usukan ("pribrani trbuh").

Rep: Usađen u nastavku linije sapi. U korijenu jak i postepeno se sužava prema vrhu, dugačak do skočnog zgloba ili nešto duži. Nošen "sabljasto", ispod leđne linije, dobro odlakan. Tolerira se nešto više nošen rep kada je pas uzbuđen (u afektu), ali ne nošen uvijeno iznad leđa ili podvijen pod tijelo. Rep dobro odlakan. Na donjoj strani repa dlaka je nešto duža.

Slika 24.

Ispravna pozicija repa u opuštenom stanju i u uzbuđenom stanju

Slika 25.

Neispravno držanje repa

Noge:

Prednje noge:

Općenito: noge moraju biti proporcionalne s tijelom, pravilnih kuteva.

Ramena: srednje dužine, mišićava. Rameni kut iznosi 115-120°.

Laktovi: dobro priljubljeni uz tijelo.

Podlaktica: kosti nogu su snažne, oble forme, sa snažnom muskulaturom. Paralelne gledano sprijeda.

Šaplje : kratko i elastično.

Došaplje : elastično, blago nagnuto prema tlu.

Prednje šape: ovalne, pribраниh prstiju, snažnih noktiju i mekušići.

Stražnje noge:

Općenito: snažne, elastične u pokretu.

Bedra: snažna, široka i mišićava.

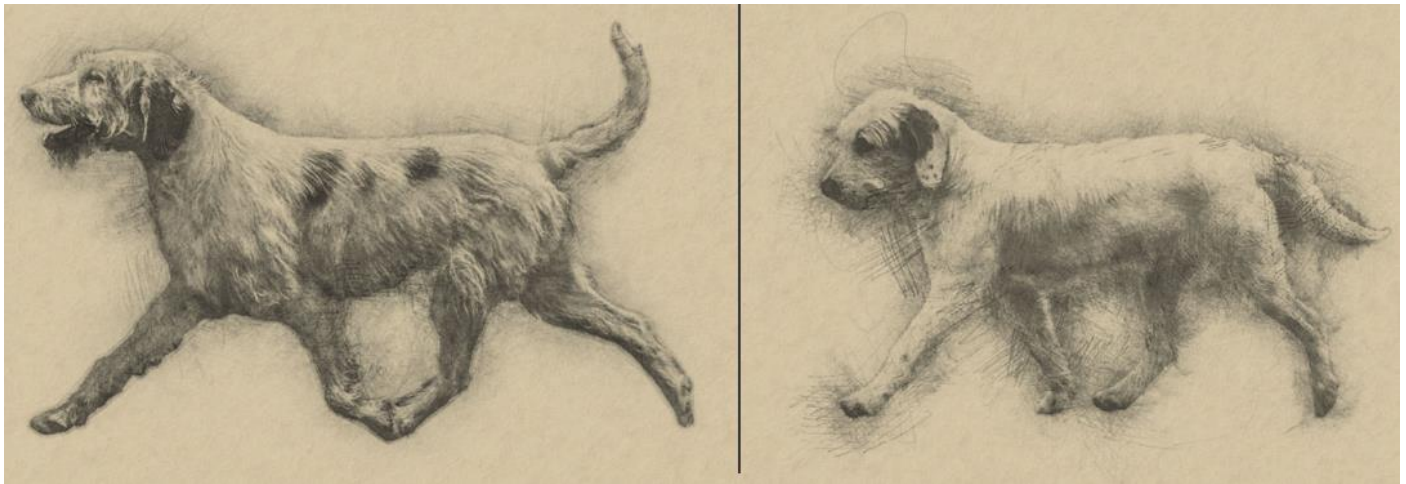
Potkoljenica: u odnosu na horizontalu čini kut oko 40°.

Skočni zglob: snažan i čvrst. Kut skočnog zgloba je oko 130°.

Došaplje : gotovo okomito na tlo, čvrsto i elastično.

Stražnje Šape: ovalne, pribраниh prstiju, snažnih noktiju i mekušići.

Kretanje: Iskorak dugačak sa snažnim potiskom. Kretanje mora biti skladno, ne smije se odvijati u trzaju, pri kretnji leđa moraju biti što mirnija, a noge se ne smiju križati.

Slika 26.

Ispravno kretanje

Neispravno kretanje

Koža: elastična, srednje debela, priljubljena uz tijelo, bez kožnih nabora i ružičaste je boje. Često se po koži javlja tamniji točkasti pigment najčešće sivkasto crne boje (katkada smeđkaste boje), koji se vidi kroz bijeli dlačni pokrov, što je dozvoljeno.

Dlaka: Pokrovna dlaka je oštra, tvrda, blago valovita, bez sjaja (mat boja), dugačka između 5-8 cm, treba biti odstojeća (ne smije prilijegati uz tijelo). Dlaka ne smije biti kovrčava i ne smije stvarati uvojke. Dlaka na gubici formira bradu i brkove, a iznad očiju izražene obrve, gdje je dlaka nešto mekša nego na tijelu. Na uškama dlaka je kraća i ravnija. Ispod pokrovne dlake nalazi se kraća gusta podlaka koja priliježe uz tijelo, zimi jače izražena.

Boja: Osnovna boja dlake je snježno-bijela s narančastim oznakama po glavi i tijelu. Narančaste oznake mogu biti svih nijansi, ali međusobno moraju biti ujednačene. Ukupna površina narančastih oznaka ne smije prelaziti jednu trećinu ukupne površine tijela psa. Na glavi se oznake nalaze preko uški, lubanje, te na gubici, ali glava ne smije biti potpuno narančasto obojena. Poželjno je da su oznake simetrično raspoređene po glavi. Oznake na tijelu mogu biti bilo gdje, najčešće na leđima, grudnom košu i oko korjena repa. Oznake se pojavljuju kao veće ili manje fleke, koje moraju biti obrubljene s jasnim prijelazom

narančaste boje u odnosu na osnovnu snježnobijelu boju. Točkice, ako se javljaju ("probijaju") kroz snježno-bijelu osnovu, pa djeluje kao da je pas "pošprican" obično se nalaze na uškama ("cekinaste uške").

Visina grebena:

mužjak: 50 – 54 cm

ženka: 48 – 52 cm

Dozvoljena tolerancija visine grebena za mužjake i ženke +/- 3 cm za primjerke odličnog tipa i građe bez kažnjavanja!

Greške: Svako odstupanje od naprijed navedenog mora se smatrati greškom, čije vrednovanje treba stajati u točnom omjeru prema odstupanju koje bi moglo utjecati na zdravlje i dobrobit psa kao i na sposobnost obavljanja radnji koje su tipične za pasminu.

Diskvalifikacijske greške:

- Agresivan ili plašljiv pas;
 - Psi koji značajno pokazuju fizičku abnormalnost ili smetnje u ponašanju moraju biti diskvalificirani;
 - Konvergentne linije glave;
 - Gubica duža od lubanje;
 - Konkavni ili konveksni nosni hrbat;
 - Predgriz ili podgriz, križno zubalo;
 - Plavo oko;
 - Potpuna depigmentacija njuške, vjeđa ili usnica sluzokoža;
 - Dužina tijela manja od visine grebena;
 - Prekratke noge u odnosu na visinu psa, pas u tipu psa jazavčara;
 - Prstenasto nošen rep i rep zakrenut u stranu;
 - Dlaka na tijelu duža od 12 cm;
 - Dlaka na tijelu kraca od 3 cm;
 - Mekana, jako valovita, kovrčava ili upredena dlaka;
 - Crvena, kestenjasta, limun ili bilo koja druga boja oznaka koju ne propisuje standard;
 - Javljanje treće boje po tijelu;
 - Primjerci izvan dozvoljenih granica i tolerancija visine grebena;
- N.B.
- Mužjaci moraju imati dva normalno razvijena testisa koji su potpuno spuštteni u skrotum.
 - Samo funkcionalne i klinički zdrave pse koji su tipični za pasminu treba koristiti u uzgoju.

2.5.3. Posavski gonič

Lakši brakoidni tip psa, glava je prizmatične forme, uši preklopljene, tijelo položenog pravokutnog oblika sa karakterističnim dlačnim pokrovom i obojenošću

Posavski su goniči umjereno živahni, blagi, vjerni, samostalni i vrlo lako odgojivi. Ne smiju pokazivati nikakvu agresivnost ili plahost. U ishrani nisu izbirljivi. Potrebno im je puno kretanja.

Posavski gonič ima širu odnosno proporcionalno snažniju glavu od istarskih goniča, što je posljedica utjecaja težih srednjoistočnih goniča Europe. Tijelo posavskog goniča pravokutne je forme, po dužini ipak nešto duže od tijela istarskog kratkodlakog goniča i manje je izražen utjecaj sredozemnih goniča. Iako je nešto snažnije konstitucije nego istarski gonič i dalje ima eleganciju. Dlaka nešto duža, te deblja i čvršća nego kod kratkodlakog istarskog goniča. Posavac građom predstavlja srednji tip između svih današnjih pasmina srednjoistočnih goniča

Primjerci posavca kako ga većina kinologa naziva ne smije biti ni teže niti lakše konstitucije od njegovog standarda, kao i oblik glave, te obojenost

FCI-Klasifikacija:

Skupina 6. Goniči i srodne pasmine

Sekcija 1. Goniči 1.2. Goniči srednjeg rasta/s radnim ispitom

Upotreba: Istrajan gonič osobito za lov zeca, lisice, divlje svinje, a može se koristiti i kao krvosljednik.

2.5.3.1. Kratak povijesni pregled:

Posavski gonič, je stara pasmina goniča koja potječe od oblika "ilirskog goniča crvene boje s oznakama". U kapeli na groblju kraj mjesta Beram (Istra) na slici "Poklonstvo triju kraljeva" iz 1474. naslikan je "tamnožučkasti pas s visećim ušima". To je prvi prikaz posavskog goniča.

Opis posavskog goniča nalazi se i u manuskriptu đakovačkog biskupa Petra Bakića iz 1719. godine, gdje je zapisano da je uzgoj ovih goniča poznat u Hrvatskoj u 14. stoljeću. Franjo Bertić opisuje godine 1854. posavskog goniča. Bilo je polemika između naziva kraški gonič i posavski gonič, a na kraju je odlučeno ime pasmine koje danas koristimo

Prvi standard posavskog goniča objavio je FCI 08.04.1955.

Slika 27.

2.5.3.2. Standard

Opći izgled: Snažne brakoidne građe, srednje veličine, skladnih pokreta. Karakteristična je crvenakastožuta boja u svim njenim tonalitetima po tijelu, te bijelim oznakama na glavi, vratu, prsima, grudištu, trbuhu, donjim dijelovima nogu i vrhu repa. Razlika u spolovima mora biti izražena.

Važne proporcije:

Pravokutno tijelo; dužina tijela nešto duža od visine grebena.

Visina lakta: iznosi 50 % visine psa mjerene u grebenu.

Duljina lubanje nešto duža nego duljina gubice.

Ponašanje/temperament:

Pasmina se lako obučava. Univerzalan gonič jasnog i zvonkog glasa za lov na svim lovačkim terenima.

Dobročudan, nije plašljiv ni agresivan, temperament umjereno živahan. Vrlo je privržen svom gospodararu.

Glava u proporciji s tijelom psa.

Glava blago divergentnih linija.

Lubanja: nešto duža od gubice, najšira između uški, sljepoočni dio zaobljen. Širina lubanje je veća od njene dubine.

Potiljna kost i središnja lubanjska brazda blago izražene.

Stop: Srednje naglašen, srednje dubok i srednje dug.

Predio lica:

Njuška: snažna, a nosnice dobro otvorene. Cijela njuška i unutrašnjost nosnica moraju biti crno ili tamno-smeđe pigmentirani.

Gubica: snažna, "četvrtasta" i "puna", nešto kraća od lubanje, blago se sužava od stopa prema njušci, ali nije šiljasta.

Nosni hrbat ravan ili blago zaobljen ("blago ovnujski").

Usnice: srednje debele, priliježu uz vilice. Usni kut nije vidljiv. Rub usnica neprekinuto pigmentiran u skladu s bojom njuške.

Vilice snažne, pravilno razvijene, a zubi bijeli i pravilno raspoređeni u vilice.

Zubalo škarastog zagriža, sjekutići su okomito usađeni u vilice.

Poželjno je kompletno zubalo (42 zuba prema zubnoj formuli). Nedostatak pretkutnjaka P1 i kutnjaka M3 se ne uzima u obzir.

Nedostatak ostalih zubiju je nepoželjan.

Obrazi: Žvačni mišići i jagodične kosti ne smiju biti previše izraženi.

Oči: Srednje veličine, umjereno razmaknute, semifrontalno usađene pod kutem 10-15° u odnosu na horizontalu.

Ovalnog su oblika, tamno-smeđe boje, i inteligentnog pogleda.

Očni kapci ne smiju biti opušteni, niti uvrnuti unutra ili izvrnuti prema van.

Rubovi očnih kapaka moraju biti neprekinuto obrubljeni linijom čija boja je u skladu s bojom njuške.

Slika 28.

Ispravni tip očiju

Slika 29.

Obješeni očni kapci, neispravno

Uške: Viseće, priljubljene uz glavu, usađene u visini očiju. Uška ima oblik jednakokračnog trokuta sa zaobljenim vrhom, srednje dužine i debljine.

Po dužini dopire do spoja usana. Uške ne smiju imati nabore ili biti uvijeno ili odstojeće nošene. Obrasle su kratkom dlakom.

Vrat: Snažan, mišićav, usađen pod kutem od 45° na horizontalu. Prema glavi se sužava.

Koža na vratu napeta, bez podvoljka ili jače izraženog nabora.

Slika 30.

Preteška njuška
Prenaglašene usne

Lisičja njuška

Slika 31.

Ovanski nos

Prenaglašen stop

Slika 32.

Predugačka njuška

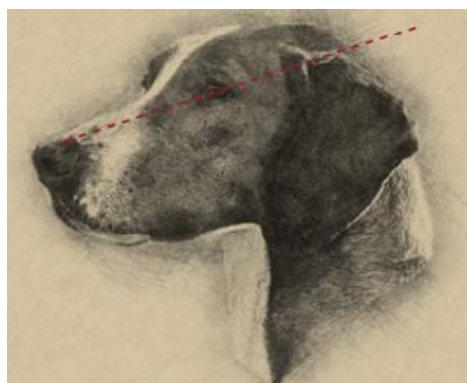
Prekratka njuška

Slika 33.

Prevelike uši

Premale uši postavljene visoko

Slika 34.

Idealan primjer uha u odnosu na linije očiju i njuške

Slika 35.

Uši postavljene
previše visoko

Slika 36.

Uši nisu dovoljno preklopljene
(poput terijera)

Slika 37.

Tip uha psa sv. Huberta

(previše velike i nisko nošene uši)

Slika 38.

Uši preklopljene iza

Tijelo treba biti snažno.

Greben: izražen.

Leđa: snažna, mišićava, ravna.

Slabine: umjereno duge, široke, mišićave, čvrste, dobro povezane sa sapima.

Sapi: mišićave, snažne, široke, nagnute pod kutem od 25-30° na horizontalu.

Visina sapi nešto niža od visine grebena.

Grudi: duboke i prostrane, ne preširoke ili bačvaste.

Grudni koš mora dopirati do laktova.

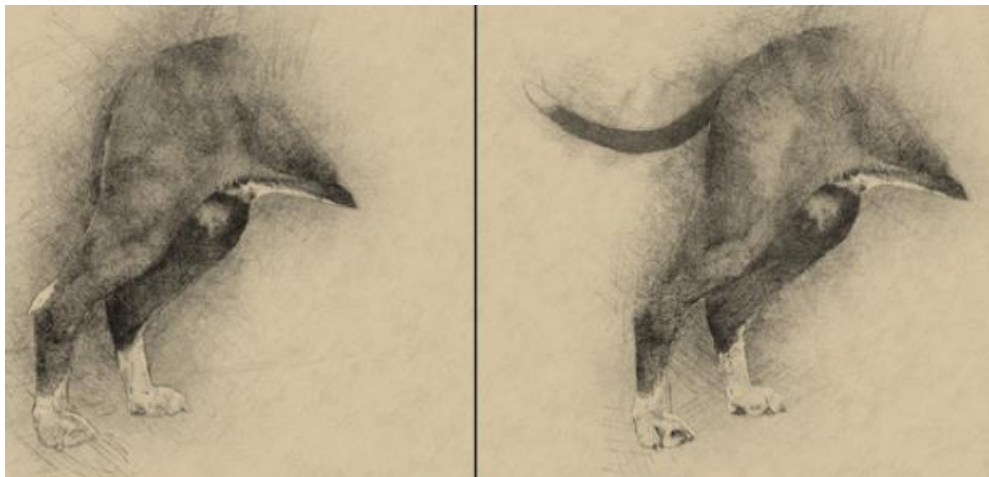
Rebra su dobro zasvođena, blago zaobljena.

Donja linija tijela: blago se uzdiže počev od grudne kosti prema preponama.

Rep: Usađen u nastavku linije sapi. U korijenu jak i postepeno se sužava prema vrhu, dugačak do skočnog zgloba.

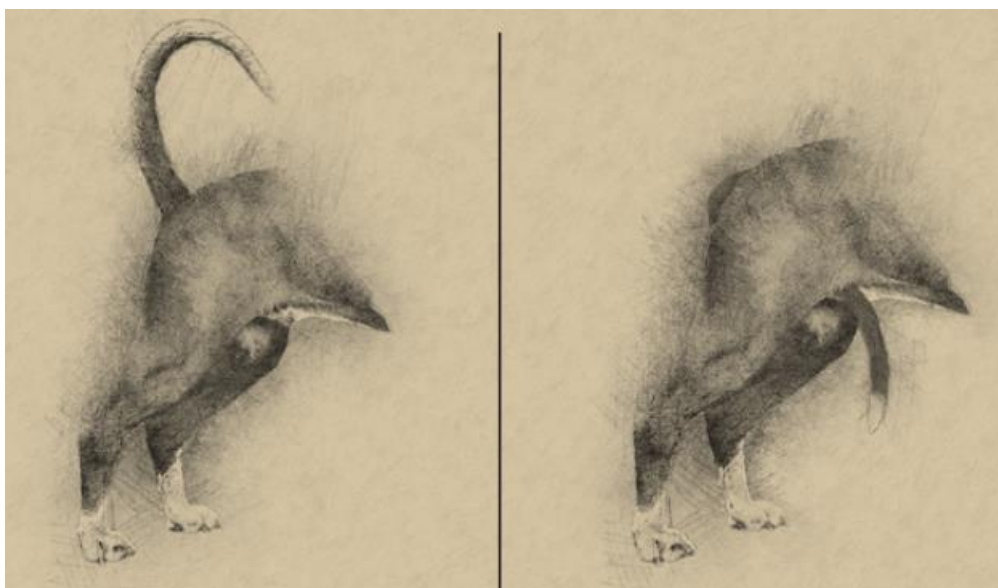
Nošen "sabljasto" ispod leđne linije. Tolerira se nešto više nošen rep kada je pas uzbuđen (u afektu).

Rep je dobro odlakan, na donjoj strani dlaka je nešto duža i formira poželjnu "malu četkicu".

Slika 39.

Ispravno držanje repa u opuštenom i uzbuđenom stanju

Slika 40.

Neispravno držanje repa

Prednje noge: Gledano sprijeda noge su proporcionalne s tijelom i pravilnih kutova.

Ramena: srednje dužine, mišićava. Rameni kut iznosi 115-120°.

Laktovi: dobro priljubljeni uz tijelo.

Podlaktica: kosti nogu su snažne oble forme, sa snažnom muskulaturom.
Paralelne gledano sprijeda.

Šaplje: kratko i elastično.

Došaplje: elastično, blago nagnuto prema tlu.

Prednje šape: ovalne, pribranih prstiju, snažnih mekušići.
Poželjno je da su nokti pigmentirani.

Stražnje noge: snažne, elastične u pokretu.

Bedra: snažna, široka i mišićava.

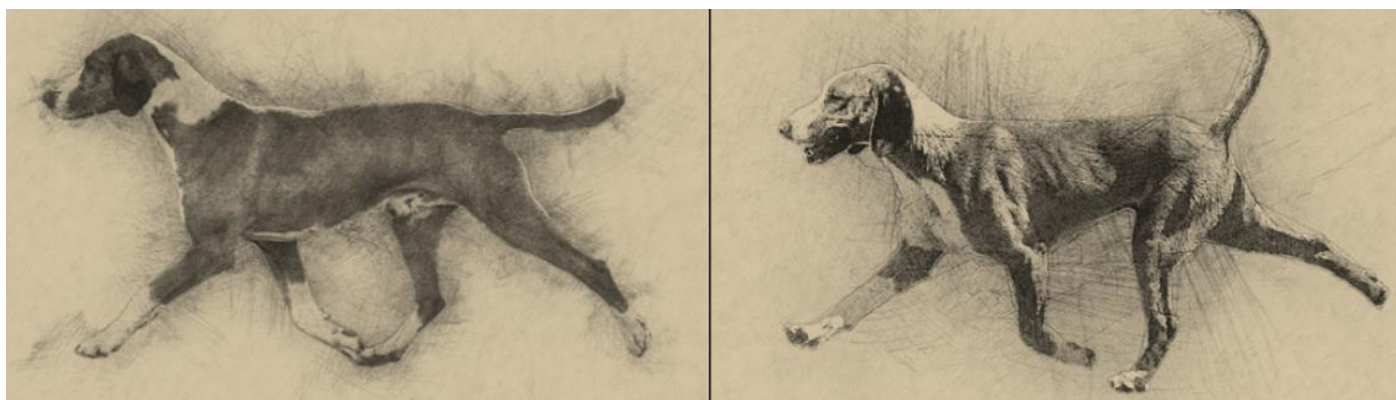
Potkoljenica: u odnosu na horizontalu čini kut oko 40°. Skočni zglob: snažan i čvrst.

Došaplje : gotovo okomito na tlo, čvrsto i elastično.

Stražnje šape: ovalne, pribranih prstiju, snažnih mekušići. Poželjno je da su nokti pigmentirani.

Kretanje: Iskorak dugačak sa snažnim potiskom.

Kretanje mora biti skladno, ne smije se odvijati u trzaju, pri kretanju leđa moraju biti što mirnija, a noge se ne smiju križati.

Slika 41.

Ispravno kretanje

Neispravno kretanje

Koža: elastična, srednje debela, priljubljena uz tijelo, bez kožnih nabora.

Dlaka: mora biti tvrda, gusta, sjajna, prilegnuta uz tijelo, dužine 2-3 cm.

Nešto duža dlaka dužine do 4 cm. nalazi se na stražnjoj strani stražnjih nogu, trbuhu i na donjem rubu repa, gdje formira poželjnu "malu četkicu".

Boja: Osnovna boja je crvenakastožuta boja u svim nijansama, s bijelim oznakama po glavi, vratu, prsima, grudištu, trbuhu, donjim dijelovima nogu i vrhu repa.

Tamno-smeđa boja ili boja čokolade nisu dozvoljene kao boje psa.

Ukupna površina bijelih oznaka ne smije prelaziti jednu trećinu ukupne površine tijela psa.

Bijela boja mora biti čista bez prisustva osnovne boje.

Karakteristične bijele oznake su:

na glavi u obliku lise, pruge (bez bjelina na ušima) na vratu okovratnik (kompletan ili djelomičan)

ili kao pruga na prsima uža ili šira bjelina na trbuhu bijela pruga na nogama bjelina na šapama, na došaplju i "čarape" na repu bijeli vrh repa

Poželjno je da se bjeline nalaze na svim opisanim dijelovima te da su simetrično raspoređene po tijelu psa.

Nepresutnost bijelih oznaka na opisanim dijelovima tijela psa tretira se kao mana.

Bjeline se ne smiju nalaziti na ostalim dijelovima tijela.

Visina:

Visina grebena:

mužjak: 50 – 56 cm

ženka: 47 – 53 cm

Dozvoljena tolerancija visine grebena za mužjake i ženke +/- 2 cm za primjerke odličnog tipa i građe bez kažnjavanja!

Greške:

Svako odstupanje od naprijed navedenog mora se smatrati greškom, čije vrednovanje treba stajati u točnom omjeru prema odstupanju koje bi moglo utjecati na zdravlje i dobrobit psa kao i na sposobnost obavljanja radnji koje su tipične za pasminu.

Diskvalificirajuće greške:

Agresivan ili plašljiv pas;

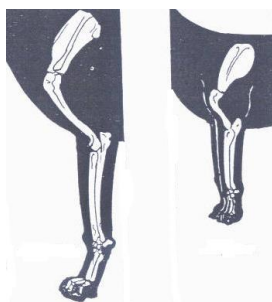
- Psi koji značajno pokazuju fizičku abnormalnost ili smetnje u ponašanju moraju biti diskvalificirani;
- Konvergentne linije glave;
- Gubica duža od lubanje;
- Jako kratka gubica;
- Predgriz ili podgriz, križno zubalo;
- Plavo oko;
- Potpuna depigmentacija njuške, vjeđa ili usnica sluzokoža;
- Dužina tijela manja od visine grebena;
- Prekratke noge u odnosu na visinu psa, pas u tipu psa jazavčara;
- Prstenasto nošen rep i rep zakrenut u stranu;
- Dlaka na tijelu duža od 5 cm;
- Potpuno jednobojan pas osnovne boje, nepostojanje bijelih oznaka;
- Tragovi sivkaste ili crne boje po tijelu, prisutnost treće boje;
- Bijele oznake koje imaju špricanost dlake osnovnom bojom;
- Primjerci izvan dozvoljenih granica i tolerancija visine grebena;

N.B.

- Mužjaci moraju imati dva normalno razvijena testisa koji su potpuno spuštene u skrotum.
- Samo funkcionalne i klinički zdrave pse koji su tipični za pasminu treba koristiti u uzgoju.

2.6. TIPIČNE GREŠKE GRAĐE TIJELA KOD PASA

Za svaku pasminu i svaki dio pasjeg tijela postoje propisi u standardu kako bi trebali izgledati. Odstupanje od standarda smatra se greškom. Glavne greške su: greške u zubalu, boji i stanju oka, preširoko čelo, odstojeće uši, podvoljak, kratak ili slab vrat, uleknuta ili izbočena leđa, preuska ili preplitka prsa, strm položaj prednjih i stražnjih nogu, meko došaplje i šape, strme sapi, nadgrađenost i nepravilno nošen rep, manjak jednog ili oba testisa. Osim navedenih moguće su i druge: slaba mišićavost, debljina, slaba kondicija, greške u odlakanosti, nedopuštena boja, prevelika ili premala visina, uska prsa, bačvasti oblik trupa, mekane šape i došaplje, kravlji stav stražnjih nogu i sl. Neke od grešaka prikazane su na sljedećim skicama.³

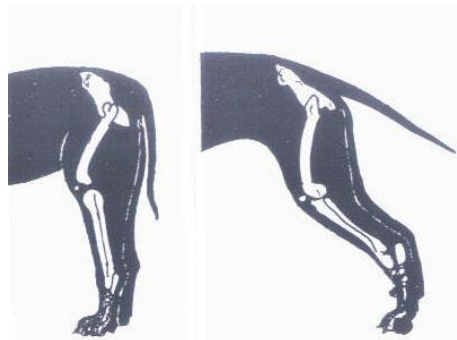

Pravilan

Nepravilan

Slika br 42.

Stavovi prednjih nogu gledano
sa strane

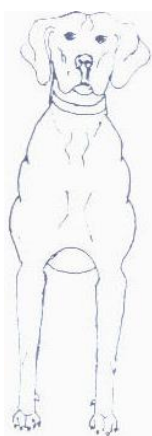

Strm

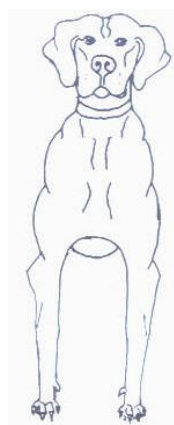
Pravilan

Slika 43.

Stavovi zadnjih nogu gledano sa
strane

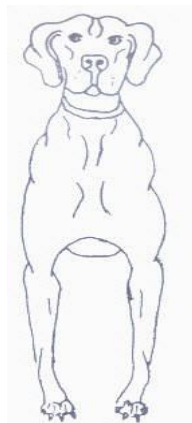

Pravilan stav prednjih nogu Slika 44

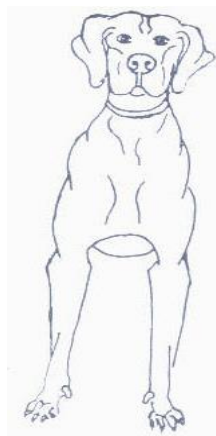

Izbačeni laktovi prednjih nogu

³ Richter, I. (1986): Lovački psi uzgoj i školovanje, Znanje, Zagreb, str. 15.

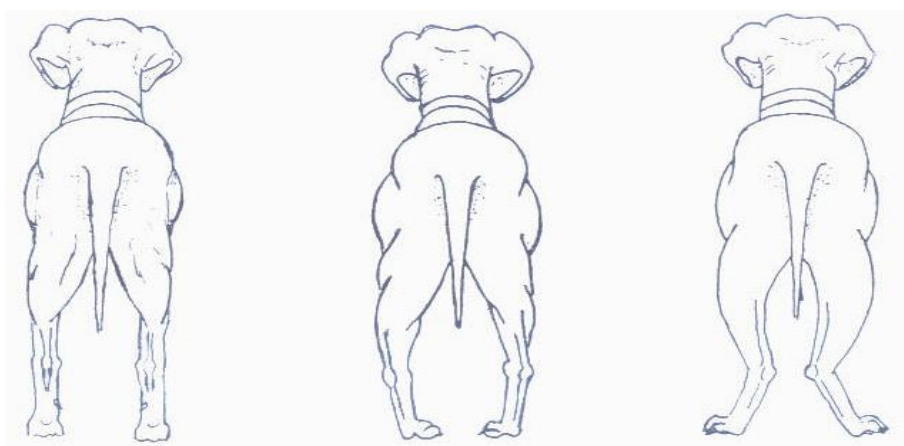

Uvrnut stav prednjih nogu

Izvrnut stav prednjih nogu

Slika br. 45 Prednje noge promatrane sprijeda

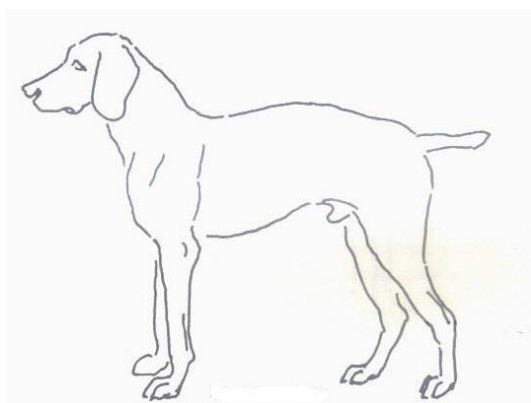

Prvilan stav

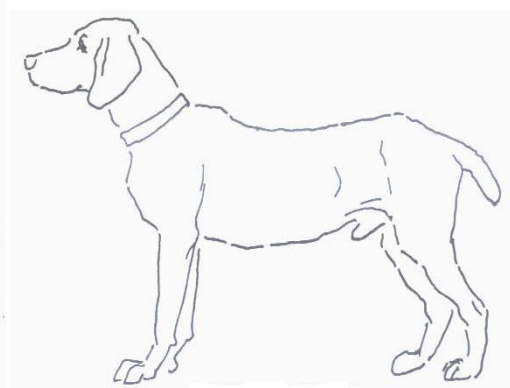
Bačvast stav

Kravlji stav

Slika br. 46 Zadnje noge promatrane straga

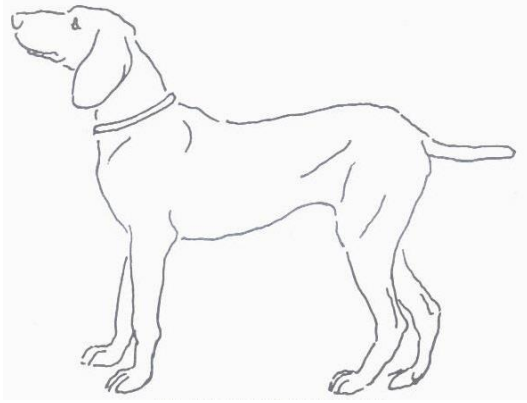

Šaranasta leđa

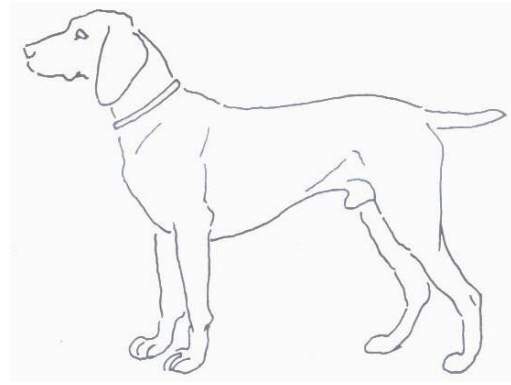

Sedlasta (uleknuta) leđa

Slika 47.

Jaka nadgrađenost i ovanski nos

Preduboka prsa, manja nadgrađenost

Slika br 48. Greške pasjeg tijela

2.6.1. Zubalo pasa

Zubi predstavljaju jednu od osnovnih zooloških karakteristika vrste. Razlikujemo dvije vrste zuba, a to su mliječni i pravi trajni zubi.

Štene se rađa bez zuba, a prve mliječne zube dobiju u dobi od 3-4 tjedna do 2 mjeseca. Prvo niču očnjaci, zatim sjekutići između 25 i 30 dana. Svi mliječni zubi izrastu do šestog tjedna starosti i tada štene ima 28 zubi.

Pravilan položaj zubala je kada se sjekutići gornje čeljusti i donje vilice preklapaju poput škara prilikom zatvaranja gubice, tzv. *ŠKARASTO* zubalo.

Ako se sjekutići gornje čeljusti i vilice dodiruju svojim vrhovima, onda takvo zubalo nazivamo *KLIJEŠTASTO* zubalo.

Izrazito nepravilan položaj zubala je *PREDGRIZAČ* kada sjekutići donje vilice stoje ispred sjekutića gornje vilice i *PODGRIZAČ* kada sjekutići donje vilice stoje iza sjekutića gornje vilice. (Slika br. 16)

Psi s nepravilnim položajem zuba isključuju se iz uzgoja dok se slomljen zub ne smatra greškom.

Klještasto zubalo

Škarasto zubalo

Predgrizač

Podgrizač

Slika 49. Položaji zubi

2.7. FIZIČKA I PSIHIČKA STANJA PASA

2.7.1. Kondicija

Pod kondicijom podrazumijevamo fizičko stanje psa. Ona ovisi o različitim čimbenicima kao što su ishrana, klimatski i higijenski uvjeti, upotreba jedinke odnosno trening itd.

Kondiciju možemo mijenjati s obzirom na ciljeve koje želimo postići. Poznata su stanja kondicije:

- a) izglednjela kondicija
- b) radna kondicija
- c) priplodna kondicija
- d) toвна kondicija

Lovačkog psa najbolje je držati u radnoj kondiciji, po mogućnosti tokom cijele godine. Kada se radi o ocjeni eksterijera psa, odnosno kada psa vodimo na izložbe, treba ga dovesti u izložbenu kondiciju koja je jedna varijanta priplodne kondicije.

Kod psa dobre radne kondicije moraju se isticati mišići plećke, a pri pokretu i druge grupe mišića. Obrisi rebara moraju se samo nazirati.

Kuje prije tjeranja treba dovesti u priplodnu kondiciju tako da imaju značajne rezerve masti, a opći izgled je zadebljan.

Lovni pas nikad ne smije biti u izglednjeloj kondiciji u kojoj su mišići atrofirali ili pak u toвної kondiciji gdje pas prestaje biti u radnoj funkciji i ne odgovara lovnoj svrsi.

2.7.2. Konstitucija

Predstavlja skup osobina koje su u osnovi urođene odnosno naslijeđene.

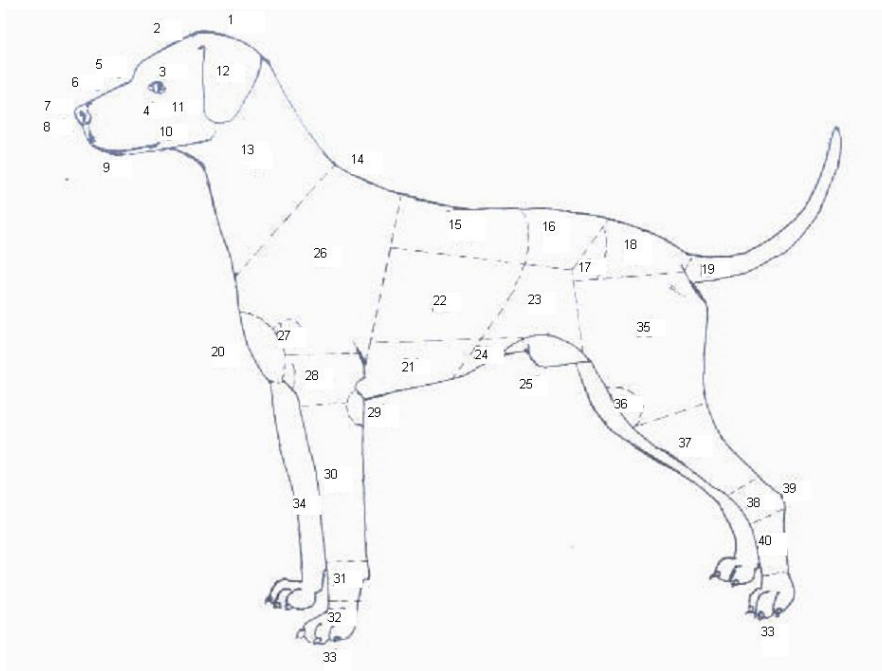
Konstitucija je naslijedna, ali se može mijenjati u negativnom smislu i to ako su uvijeti potrebni za razvoj organizma nepotpuni, te se negativni učinci uzgoja mogu prenijeti na potomstvo.

Postoje četiri osnovna konstitucijska tipa pasa:

- a) gruba konstitucija (grub, težak kostur, snažne šape)
- b) snažna konstitucija (skladna građa, izražena muskulatura)
- c) fina konstitucija (nježan kostur, lagani zglobovi, nježne šape)
- d) limfatična (jako razvijeno tkivo, koža naborana)

Istarski goniči i posavski gonič su fine konstitucije,. Mogu se javiti morfološki, fiziološki i psihološki nedostaci, što je vrlo važno pri parenju i odabiranju jedinki za parenje. Sve jedinke s tim nedostacima treba bezuvjetno ukloniti iz uzgoja.

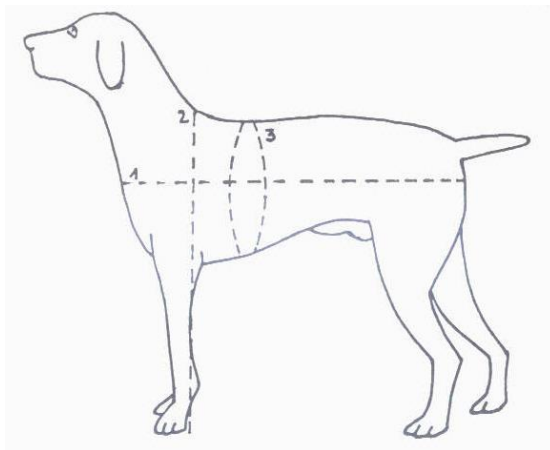
Za usmjeravanje uzgoja prema standardu potrebno je poznavati građu pasjeg tijela i njegove mjere.

Slika 50.

Slika br. 8 Građa psa: 1.-potiljna kost; 2.-čelo; 3.-obrve; 4.-oko; 5.-čeoni prijelaz-stop;

6.-nosnik; 7.-nos; 8.-nozdrve; 9.-usne-labrnje; 10.-žvala; 11.-obraz; 12.-uho; 13.-vrat; 14.-greben; 15.-grudni dio leđa; 16.-slabinski dio leđa; 17.-kuk; 18.-sapi; 19.-rep; 20.-prsna; 21.-grudi; 22.-rebra; 23.-slabine; 24.-trbuh; 25.-spolni organi; 26.-plećka; 27.-rameni zglob; 28.-nadlaktica; 29.-lakat; 30.-podlaktica; 31.-šaplje; 32.-prednje došaplje; 33.-šaplje s prstima; 34.-prvi prst; 35.-butina; 36.-koljeno; 37.-podkoljenica; 38.-skočni zglob; 39.-peta; 40.-zadnje došaplje.

Slika br. 51

Mjere pasjeg tijela: 1. dužina; 2. visina; 3. obujam

2.7.3. Temperament i narav

Dvije naslijedne osobine koje su jako bitne za svakog lovačkog psa su temperament i narav.

Temperament ovisi o stanju centralnog živčanog sustava, a kod pasa razlikujemo dvije vrste temperamenta:

- a) živahan ili sangviničan
- b) miran ili flegmatičan

Temperament lovačkog psa treba biti živahan i usmjeren prema tražanju divljači.

Prema naravi pasa razlikujemo:

- a) dobroćudne
- b) zloćudne pse

Dobroćudan pas nikad ne grize, a zube će upotrijebiti u krajnjoj nuždi, branit će stvari i lovinu svoga gazde režanjem i lajanjem, dok zloćudni psi grizu bez ikakvog podražaja.

2.7.4. Osjetila pasa

Njuh pasa je osjetilo po kojem se pas najviše razlikuje od čovjeka. Njuh psa je mnogostruko jači nego u čovjeka, a također je najosjetljivije osjetilo psa. U sluznici nosa nalaze se mirisne stanice velike osjetljivosti čijim podražajem česticama mirisa nastaje osjećaj mirisa. Stupanj mirisa ocjenjuje se prema tome koliko je

potrebno mirisne tvari da bi se podražile osjetne stanice. Ukoliko je potrebno manje mirisa, veća je osjetljivost, a ona opada kod većeg zamora osjetila njuha. Pas njuhom reagira na sva zbivanja u svojoj okolini. Sve tvari u prirodi imaju određeni miris koji ispuštaju u okolinu određenim brojem čestica. Takve čestice predstavljaju miris određene tvari. Pas reagira na miris određene tvari putem centra za miris koji se nalazi u mozgu. Mirisne stanice u nosu primaju podražaj te ga prenose mirisnom živcu, a on ga prenosi u centar za miris u mozgu. Pseći nos ima 220 milijuna stanica koje su osjetljive na miris, dok ljudski ima samo 5 milijuna takvih stanica. Pas razlikuje životinje i ljude po mirisu, a ima i veliku sposobnost memoriranja mirisa. Njušne sposobnosti su različite kod različitih pasmina i kod jedinki unutar iste pasmine.

Osjetila vida i sluha razlikuju se po intenzitetu i važnosti od ljudskih. Jačina osjetila vida podjednaka je kao u čovjeka, ali psa interesira sve što je u pokretu, a manje opaža detalje. Pas ne razlikuje lako mirujuće predmete niti u blizini, a osobito ne na većoj udaljenosti. Sluh se kroz evoluciju razvijao s lovnim potrebama pasa i pomaže im pri orijentaciji u prostoru. Sluh psa je oko pet puta razvijeniji od čovječjeg. Pas čuje ultrazvučne zvukove koji su za ljudsko uho gotovo nečujni. Osjetilo okusa i opipa nisu bitni kod uzgoja te im ne pridajemo veću pozornost.

2.8. PODACI HRVATSKOG KINOLOŠKOG SAVEZA O BROJU REGISTRIRANIH PASA PO PASMINAMA

Broj registriranih pasa kroz godine

Tablica 1.

		Alpski brak-jazavčar	Istarski gonič oštre dlake	Istarski gonič kratke dlake	Posavski gonič
2000. godina	Broj štenadi	817	132	613	555
2001. godina	Broj štenadi	933	181	571	611
2002. godina	Broj štenadi	933	124	449	388
2003. godina	Broj štenadi	946	206	457	396
2004. godina	Broj štenadi	1009	202	641	421
2005. godina	Broj štenadi	943	268	539	609
...					
2011. godina	Broj štenadi	898	187	811	1000
2012. godina	Broj štenadi	722	188	1034	799
2013. godina	Broj štenadi	699	211	931	850
2014. godina	Broj štenadi	527	142	872	821
2015. godina	Broj štenadi	655	146	962	850
2016. godina	Broj štenadi	598	147	729	843

2017. godina	Broj štenadi	671	102	887	680
2018. godina	Broj štenadi	528	148	671	712
2019. godina	Broj štenadi	673	130	866	703
2020. godina	Broj štenadi	670	154	856	795
2021. godina	Broj štenadi	690	186	786	706

Ovo su podaci HKSa, a dio lovaca prijavljuje legla kod Hrvatskog lovačkog saveza, a te rodovnice nisu priznate u svijetu od FCI-a. Zato po ovoj tablici izgleda da se smanjio broj pasa u zadnjih 10 godina.

Po ovoj tablici vidimo da se broj naših autohtonih goniča povećao u zadnjih 20 godina, vrhunac je bio prije 10 godina. Ovo su podaci HKSa, a dio lovaca prijavljuje legla kod Hrvatskog lovačkog saveza, a te rodovnice nisu priznate u svijetu od FCI-a. Zato po ovoj tablici izgleda da se smanjio broj pasa.

U usporedbi sa jednom od najbrojnijih stranih pasmina, a to je alpski brak jazavčar čiji se broj smanjio, vidi se da u fokusu uzgoja kinologa postaju autohtone pasmine goniča. Istarski kratkodlaki gonič i posavski gonič su najbrojnije autohtone lovačke pasmine u Hrvatskoj. Hrvatski kinološki savez prema tome dobro brine o autohtonim pasminama tako da se prijavljivanje rodovnice za autohtone pse ne naplaćuje, a za strane se naplaćuje.

Hrvatska ima vrlo kvalitetne lovačke autohtone pse, koji se mogu nositi svojim kvalitetama s bilo kojim stranim lovačkim psom.

2.9. KINOLOŠKE PRIREDBE

Uzgajivači su stvorili standarde rasa kako bi usmjerili selekciju na ustaljivanje i unapređivanje pojedinih rasa, što istovremeno donosi ujednačenje kriterija ocjenjivanja pasa jedne rase. Standard zapravo predstavlja i ocrtava idealni, zamišljeni izgled psa kojem se teži pri uzgoju.

Kinološke priredbe po svojoj namjeni mogu biti:

- priredbe za ocjenjivanje oblika pasa (smotre, izložbe)
- priredbe za ocjenjivanje rada pasa (IPO, radni ispiti, utakmice, kupovi...)

Prema važećem Zakonu o lovstvu Republike Hrvatske jedan Istarski kratkodlaki/oštrodlaki gonič i posavski gonič za sudjelovanje u lovu mora imati pozitivnu ocjenu oblika dobivenu do godinu i pol starosti, položen ispit urođenih osobina i dopuštenje ovlaštenika prava lova.

2.9.1. Smotre i izložbe pasa

Smotra pasa je priredba na kojoj se ocjenjuje oblik pasa, anatomska građa i stupanj tipičnosti za pojedinu pasminu prema važećem standardu. Psi mlađi od 9 mjeseci se ne ocjenjuju jer nisu dovoljno razvijeni. Ocjenjivanje vrši ovlašteni sudac za pojedinu pasminu, a ocjena se upisuje u rodovnicu i radnu knjižicu.

Ocjene mogu biti od 1-5. Prilikom ocjenjivanja detaljno se ispisuje ocjenski list kako bi se iz njega mogla vidjeti kompletna slika psa.

Izložbe pasa su kinološke priredbe na kojima se na osnovi tjelesne građe i karaktera ocjenjuju psi prema propisanom standardu. Na izložbama osim ocjene najljepši među privedenim psima ocjenjenim odličnim ocjenama dobivaju i različite titule (CAC, CACIB), zavisno od ranga izložbe.

Za ocjenjivanje na smotrama i izložbama pse treba posebno pripremiti što se tiče izgleda i ponašanja, a na vodiču je da ih što bolje prezentira

2.9.2. IPO- ispit prirođenih osobina i ispiti goniča

Sljedeći korak za mladog lovačkog psa kao uvjet za odlazak u lov je ispit prirođenih osobina (IPO).

Na IPO-u mogu sudjelovati psi stariji od 9 mjeseci i sa najnižom ocjenom oblika dobar (3).

Za alpskog brak-jazavčara na IPO-u ispituju se sljedeće discipline:

1. Ponašanje na pucanj
2. Ustrajno traženje, pronalaženje
3. Gonjenje divljači
4. Glas
5. Nos
6. Poslušnost i vodljivost

Psi se ocjenjuju ocjenama od 1-5 i dodijeljene ocjene se množe s faktorom za svaku disciplinu. Tako se dobije broj bodova za pojedine discipline. Zbrajanjem svih disciplina psi se svrstavaju u nagradne razrede.

1. Nagradni razred 137-180 bodova
2. Nagradni razred 93-136 bodova
3. Nagradni razred 54-92 bodova

Ispit će položiti onaj pas koji je u svih 6 disciplina pozitivno ocijenjen. Postignuti rezultati upisuju se u rodovnik i radnu knjižicu. S položenim IPO-em pas može sudjelovati na radnim ispitima koji nisu obavezni, kao što su:

- ispit rada goniča,
- ispit rada na divlju svinju
- ispit u radu na krvnom tragu

Na ispitu goniča ocjenjuju se discipline koje mogu biti obavezne i neobavezne.

Prije ispitivanja rada treba imati ocjenu oblika

Obavezne discipline:

1. Ponašanje na pucanj
2. Traženje, pronalaženje, ustrajnost
3. Gonjenje divljači
4. Glas
5. Krvni trag: povlaka
6. Nos - njuh
7. Ponašanje kod mrtve divljači
8. Poslušnost i vodljivost

Neobavezne discipline:

1. Uzdržavanje od gonjenja srneće divljači
2. Oblajavanje, pokazivanje divljači
3. Donošenje divljači
4. Oštrina na grabežljivce
5. Čuvanje predmeta ili mrtve divljači

Zbrajanjem postignutih bodova u navedenim disciplinama ispitani psi dobivaju ocjene.

- nedovoljan 0-33 boda
- dovoljan 34-59 bodova
- dobar 60-84 boda
- vrlo dobar 85-94 boda
- odličan 95- 116 bodova

Na ispitu državnog značaja dodjeljuju se kandidature za CAC i CACT.

2.9.2.1. Ispit u radu na umjetnom krvnom tragu za sve pasmine pasa

Umjetni krvni trag postavlja se sa svježom krvi (stara minimalno 12 sati) papkarske divljači. Dužina postavljenog traga je 800 metara, a na isti se postavlja 3 dcl krvi. Trag mora biti postavljen sa krvi one divljači koja će biti postavljena na kraju traga.⁴

Umjetni trag se postavlja u lovištu na adekvatnom terenu, a idealan teren je visoka šuma bez ili sa vrlo malo podrasta. Teren koji je obrastao gustom šikarom nije adekvatan za postavljanje krvnog traga. Ne smije biti svježe gnojen teren, niti površina prekrivena snijegom.

⁴ 3. ***(2019): Pravilnik za ispit prirođenih osobina pasa krvosljednika i ispit u radu na umjetnom krvnom tragu za sve pasmine lovačkih pasa, Hrvatski kinološki savez, Zagreb

Trag mora sadržavati početak traga (mjesto nastrijela), ravne dijelove, dva pravokutna zavoja (90 stupnjeva), mjesto gdje se pušta pas da slobodno izradi trag (50 metara prije kraja traga), kraj traga gdje je postavljena divljač. Razmak između tragova mora biti minimalno 100 metara.

Vodič dovodi psa kako bi prihvatio mirisne informacije fermentirane krvi, te iste krenuo slijediti. Poželjno je da pas trag u cijeloj dužini izrađuje smireno i sigurno bez silazaka s traga. Vodiču psa je dozvoljeno da ukoliko vidi da je pas sišao s traga korigirati i vratiti na trag, ali mu to umanjuje ocjenu za pola. U slučaju da pas sa traga siđe više od 50 metara onda intervenira sudac i postavlja ga na trag. Ta korekcija snižava ocjenu za 1. Sudac može 3 puta intervenirati, a četvrta intervencija psa eliminira.

Pas može raditi bez povodca ili na povodcu, svaki način ima drugačiju rubriku ocjenjivanja

Ukoliko pas radi bez povodca mora raditi polako da ga vodič i sudac mogu pratiti i nikako ne smije otići iz vidnog polja vodiča jer se u tom slučaju pas eliminira.

Ukoliko pas radi na povodcu 50 metara prije kraja traga vodič pušta psa da taj dio traga izradi slobodan bez povodca. Ako pas nakon puštanja ne izradi trag i ne dođe do divljači postavljene na kraju traga nego napusti trag i vodiča, te ode u teren bez mogućnosti vodiča da ga dozove više od 5 minuta pas se eliminira.

Nakon što pas dođe do divljači, sudac i vodič ostaju udaljeni 50 metara prije kraja traga i promatraju ponašanje psa. Pas smije divljač njušiti, lizati i zgrabiti nekoliko puta, ali pas divljač ne smije kidati i zakopavati, ukoliko to radi upisuje mu se ocjena 0 ali se ne eliminira.

Pas može biti oblajavač ili pokazivač. Vodič prije početka ispita mora sucu prijaviti je li pas oblajavač ili pokazivač. Ukoliko vodič kaže jedno, a pas radi drugo upisuje mu se ocjena 0 ali se ne eliminira.

Oblajavač po dolasku do divljači mora u roku od 5 minuta početi oblajavati divljač i istu oblajavati 5 minuta. Nakon isteka vremena od 5 minuta sudac i se približavaju, te vodič veže psa. Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji odmah po dolasku do divljači počne oblajavati i bez prekida oblajava 5 minuta.

Pokazivač po dolasku do divljači može se zadržati u vremenskom roku od 5 minuta, te se nakon toga mora vratiti do vodiča i na svojstven način dati vodiču znak da je pronašao divljač. Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji se odmah vrati do vodiča i vodi ga do divljači.

2.9.2.2. Vodljivost

Ako je pas vodljiv bez povodca mora hodati uz vodiču 100 metara tako da prilikom kretanja ima glavu uz lijevu nogu vodiča. Prilikom kretanja po uskim stazama u gusto obraslom terenu pas se mora kretati iza vodiča. Tijekom ispitivanja pas mora mijenjati brzinu i smjer kretanja, a kada vodič stane pas mora sjesti. Sukladno odstupanju od navedenog smanjuje se ocjena, kao što je i više puta glasno zapovjedanje, kretanje psa ispred vodiča, zaostajanje psa...

Vodljivost sa povodcem ispituje se na isti način kao i vodljivost bez povodca

2.9.2.3. Odloživost sa ponašanjem na pucanj

Pas koji pokaže strah od pucnja bezuvjetno se eliminira

Nevezan pas se odlaže bez povodca i ogrlice. Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj. Istovremeno se može ispitivati više pasa ako su vodiči suglasni.

Kod nevezanog psa vodič odloži psa na predviđeno mjesto jednokratnom tihom zapovijedi. Na znak suca odlazi do psa i sklanja se iza vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 2 minute te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još dvije minute, te se ispaljuje još 1 hitac i nakon još 2 minute sudac daje vodiču znak da ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora ostati u istom položaju u kojem je odložen. Ukoliko pas mijenja položaj u kojem je odložen, cvili ili laje, sukladno tome se umanjuje ocjena. Ako pas napusti mjesto na kojem je odložen više od 2 metra, iz ove discipline dobiva ocjenu 0 ali se ne eliminira.

Kod vezanog psa se ispituje više pasa istovremeno. Vodič veže psa na predviđeno mjesto i na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča mjeri se 1 minuta te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još jedna minuta te se ispaljuje još 1 hitac, nakon toga se mjeri još 1 minuta i tada sudac daje znak vodiču da ide po psa. Kriteriji vrijede kao i kod nevezanog psa.

Za uspješno položen ispit i osvajanje pojedinog nagradnog razreda pas ne smije napraviti eliminacijsku grešku.

Za 1. Nagradni razred: rad na krvnom tragu ocjena 5
minimalan broj bodova 140

Za 2. Nagradni razred: rad na krvnom tragu najmanje ocjena 4 i minimalan ukupan broj bodova 120

2.9.2.4. Ispit u radu na divlju svinju i rad pasa glasnog gona

Ispit u radu na divlju svinju odvija se po pravilniku o radu pasa glasnog gona na divlju svinju u gateru. Gater ne smije biti manji od 1 ha i mora imati licencu od HKS-a (Hrvatskog kinološkog saveza) koja je potvrda kvalitete gatera. Ispitivanje rada psa traje 16 minuta ili manje uz obavezu da pas pokazuje ustrajnost na divlju svinju 10 minuta (npr. ako je pas pronašao divlju svinju u trećoj minuti, treba lajati još 10 minuta, što je ukupno 13 minuta).⁵

Manipulanti moraju potjerati divljač po cijelom gateru tako da ostavi svježi trag

Ako pas ne pronađe divlju svinju za 6 minuta automatski se diskvalificira. Ispituju se sljedeće discipline:

1. Ponašanje na pucanj (vezan, nevezan)
2. Način traženja i pretraživanja terena

Vodič sa psom na povodcu predstavlja sucima sebe i psa, te na znak suca pušta psa. Od psa se očekuje da nakon puštanja strastveno, energično i s voljom odlazi u potragu terena i sa visokom ili niskim nosom osjeti i prihvati trag, razlikujući stari od novog traga. Svako odstupanje umanjuje ocjenu.

Pas koji 1 minutu nakon puštanja ne odlazi u potragu, ne pronađe divlju svinju u prvih 5 minuta ili odustane od pretraživanja terena i 3 puta se vraća vodiču, te ne želi ponovno pretraživati, dobiva ocjenu 1, te se isključuje iz natjecanja

⁵ ***(2019): Pravilnik o radu pasa glasnog gona na divlju svinju u gateru, Hrvatski kinološki savez, Zagreb

3. Kvaliteta njuha – nos

Brzo i točno pronalaženje divlje svinje omogućava visokokvalitetan nos i njuh. Pas koji odmah prihvati najsvježiji trag te ga sigurno izradi do divljači (bez gubljenja traga i prelaska na starije tragove) dobiva najveću ocjenu

Suci penaliziraju svako prelaženje preko svježeg traga

4. Glas kod divlje svinje u mjestu

Kada pas pronađe divlju svinju, treba dati glas na mjestu, a glas mora biti intenzivan i zvonak. Na glas u mjestu može utjecati položaj divlje svinje. Pas koji sa dobrim intenzitetom, vrlo čujnim glasom oblajava tijekom cijelog turnusa ocjenjuje se sa ocjenom 5.

Svako odstupanje od idealnog glasa umanjuje ocjenu.

Pas koji reži i uopće ne daje glas ocjenjuje se sa ocjenom 1

5. Oštrina na divlju svinju

Kod oštrine se ocjenjuje oštrina, ustrajnost, opreznost i vodljivost u odnosu na psa koji bezglavo napada

Pas koji oštro, ali oprezno, učestalim napadima sa zadnje strane pokrene divlju svinju, ocjenjuje se sa ocjenom 5

6. Ustrajnost napadanja divlje svinje

Kod ustrajnosti treba voditi računa o intenzitetu lajanja i o odustajanju.

Pas koji intenzivno laje bez odustajanja ocjenjuje se ocjenom 5. Jedan prekid smanjuje ocjenu na 4, a dva prekida na ocjenu 3.

Prekid u lajanju se smatra kada pas ne laje više od 30 sekundi. Tri prekida isključuju psa iz natjecanja kao i jedan duži od dvije minute. Učestali kraći prekidi od 15-20 sekundi, a koji nisu povezani sa napadima divljači na psa smanjuju ocjenu na pola boda.

Pas koji napušta divljač i trajno odlazi od nje se diskvalificira

7. Glas u gonjenju (sljedoglasan, vidoglasan)

Pas kod gonjenja divlje svinje mora štektati. Štektanje može biti gušće i rjeđe, ali mora biti neprekidano. Cijeni se čist i zvonak glas. Dobar gonič mora biti sljedoglasan (to je pas koji štektajući prati trag divlje

svinje, a da je istodobno ne vidi). Pas koji prilikom traženja glasno javlja svježi trag i prati isti do divlje svinje te završava sa pronalaskom divljači se ocjenjuje u rubriku kao sljedoglasan pas. To isto može biti pas koji pokrene divlju svinju te ju glasno goni iako mu nije u vidokrugu.

Pas koji štecti samo dok vidi divljač ocjenjuje se kao vidoglasan, a pas koji uopće ne daje glas kod gonjenja treba isključiti iz parenja.

8. Poslušnost i vodljivost

Prošireni ispit na krvnom tragu:

1. Rad na krvnom tragu
2. Oblajavanje
3. Pokazivanje

Sve discipline ocjenjuju se ocjenama od 1-5, sa mogućnosti plovične ocjene. Ukupan zbroj bodova po disciplinama daje sveukupan broj bodova koji je pas postigao, a dijeli se na razrede:

a) Rad u gateru: I nagradni razred 171 – 220 bodova

II nagradni razred 131 – 170 bodova

III nagradni razred 80 – 130 bodova

b) Prošireni ispit (rad na krvnom tragu) : I nagradni razred 231 – 300 bodova

II nagradni razred 161 – 230 bodova

III nagradni razred 90 – 160 bodova

Titule se dodijeljuju u svakoj grupi pasa (III, IV, VI, VII), ako su psi osvojili

I nagradni razred

Počasni nazivi dodijeljuju se psima i u drugom nagradnom razredu, ali smo na lokalnim ispitima. Svi rezultati postignuti na ispitima u radu psa na divlju svinju u gateru unose se u rodovnicu uz opis bodova i značaja odnosno titule. Isto tako upisuje se u uvjerenje o položenom radnom ispitu lovačkog psa.

Kinološke priredbe po masovnosti i važnosti mogu biti lokalne, državne i međunarodne.

Cilj svake sekcije i ocjenjivanja je uzgojiti vrhunskog psa u svakom pogledu, kako u izgledu tako i u radu, odnosno njegovoj primjeni u praktičnom lovu.

Slika 52.

2.10. LOV SA AUTOHTONIM GONIČIMA

U biti nema velike razlike između autohtonih goniča. Svim goničima su zajedničke osobine istraživanje traga, pronalaženje i dizanje divljači, te glasno i melodično oblajavanje. Nezamjenjivi su u lovu na brdsko-planinskim terenima krša s bujnom niskom vegetacijom i specifičnim klimatskim uvjetima. Bez lovačkih pasa skupni lov ne bi bio moguć.

2.10.1 Istarski kratkodlaki gonič

Vrlo temperamentna pasmina goniča. Uz živahnost ima i veliku brzinu pri gonjenju. Ima vrlo razvijen njuh, ali se također dobro koristi vidom i sluhom. Brzo gonjenje se povezuje sa sredozemnim goničima. Goni umjereno dugo, a pri gonjenju slijedi divljač na malom razmaku i u stalnoj je vezi s lovcem. Po vlastitom iskustvu kada goni u paru sa psom koji mu je blizak, onda može goniti dugo i prijeći velike udaljenosti. Glas mu je visok i zvonak.

Posjeduje izvrsnu orijentaciju, dobro se snalazi na kamenitim terenima. Iako je brz, to ne znači da preskače svježi trag.

Zbog svoje kratke dlake nije pogodan za lov na hladnijim i vlažnijim područjima. Koristi se prvenstveno u lovu na zečeve, lisice, kune, a uz određeno školovanje može se upotrijebiti i na divlje svinje.

2.10.2. Istarski oštrodlaki gonič

Umjerenijeg je temperamenta od istarskog kratkodlakog goniča i pri gonjenju divljači se služi isključivo njuhom. Više naginje na srednjoistočni tip goniča pa divljač slijedi na većem rastojanju i goni je sporije.

Kontakt s lovcem mu je nešto slabiji jer duže goni i ponekad izgubi orijentaciju.

Lavež mu je dublji i promukao. Zbog dulje dlake pogodan je za hladnije brdske predjele, a ne odgovara mu topliji krški teren.

Snažniji je i oštrij od kratkodlakog istarca i ne prežu pred dlakavim predatorima i divljim svinjama

Koristi se u lovu na zečeve, kune lisice, divlje svinje, čak se spominje da se prije koristio i u lovu na vukove i medvjede.

2.10.3. Posavski gonič

Pas umjerenog temperamenta, iako nije živahan kao istarski kratkodlaki gonič, daleko je to od tromog goniča.

U traženju se koristi samo njuhom, a divljač goni na odmjerenom rastojanju, srednje visokim glasom. Radi nešto sporije od istarskog oštrodlakog goniča. Dobro se vraća vodiču⁶

Može se podjednako dobro koristiti na brdskim predjelima i krškom kamenjaru i dobro podnosi loše vremenske prilike.

Koristi se za lov na zečeve, lisice i divlje svinje.

2.10.4. Iskustvo odgajanja pasa za lov na divlje svinje

Današnji goniči su većinom usmjereni da gone divlje svinje, a za to mora biti školovan. Još dok je mladi gonič star par mjeseci upoznajemo ga sa mirisom divlje svinje tako pred njega stavimo svinjsku kožu. Na taj način mu se javlja u mladoj dobi instinkt goniča, tako će lajati na nju i gristi je.

Nakon toga mladog psa vodimo pred gater gdje se prvi put upoznaje sa divljom svinjom i ako taj mladi gonič ima već navedeni instinkt, krenuti će oštro lajati na divlju svinju.

Mladog psa koji je sada već star godinu dana vodimo u lov, obično vodimo starijeg iskusnog psa za lov na divlju svinju. Ukoliko stariji pas pronađe divlju svinju u lovištu, te ju goni, onda puštamo mladog psa sa povodca da zajedno s njim goni svinju, a ako je divljač ranjena te se brani, a ostali je psi oblajavaju, nije dobro puštati mladog psa na divljač ako je temperamentan jer može nastradati u lovu. Najbolja moguća opcija je ustrijeliti divljač pred mladim psom. Takvim radom kroz godine izrasta u iskusnog lovačkog psa goniča.

⁶ Špoljarić B. (2008): Hrvatska kinološka baština, Hrvatski kinološki savez, Zagreb, str.102.

3. ZAKLJUČAK

1. Lovna kinologija je dio opće kinologije koja se bavi proučavanjem i registracijom isključivo radnih lovačkih pasa
2. Republika Hrvatska ima registrirane tri pasmine lovačkih pasa. Sve su u grupi goniča (Istarski kratkodlaki gonič, Istarski oštrodlaki gonič i Posavski Gonič)
3. Broj registriranih goniča (prema podacima HKS-a) kreće se u rasponu
 - Istarski kratkodlaki gonič od 449 do 1034
 - Istarski oštrodlaki gonič od 132 do 168
 - Posavski gonič od 396 do 1000
4. Autohtoni hrvatski goniči dobrom obukom mogu postati izvrsni lovački psi prilagodljivi za svu vrstu divljači.
5. Nekada su bili isključivo zečari i za lov na nezaštićene dlakave divljači poput lisice i čaglja. Sa pojavom divljih svinja uzgojom i selekcijom postaju odlični goniči za lov na divlje svinje gdje je bez njih nezamisliv lov na teškim brdsko planinskim terenima i gustim neprohodnim branjevinama.
6. Svoju svestranost i izvrstan njuh pokazuju kao krvosljednici u pronalaženju ranjene divljači, gdje s lakoćom prate krvni trag star i nekoliko sati.
7. Povećavanjem broja divljih svinja, a smanjivanjem sitne divljači, naši autohtoni goniči obukom mogu biti izvrsni psi za lov na divlje svinje iako im to nije prvotna funkcija.
8. Kad se odvikne od gonjenja jelenske i srneće divljači dobivamo idealnog psa goniča .
9. Za smještaj mu najbolje odgovara ograđeno dvorište ili boks s odgovarajućom kućicom. Otporni su prema bolestima, jedino je kratkodlaki istarski gonič lošije podnosi hladnoću.
10. Radi se o vrlo inteligentnim psima koji lako usvajaju sva znanja. Kroz uzgoj treba izvršiti strogu selekciju u odstranjivanju grešaka i netipičnosti za pasminu, a kroz školovanje i obuku usmjeravati psa prema sklonostima pojedinog psa za određenu vrstu divljači. Samo školovan gonič ima budućnost i može opstati u sadašnjim trendovima lovstva
11. Želja svakog lovca-uzgajivača je uzgojiti što kvalitetnijeg psa u svakom pogledu, kako u obliku, tako i u radu, a to je zapravo krajni cilj uzgoja.
12. Ne trebaju dvije organizacije koje se bave izdavanjem rodovnica (HKS i HLS). Dovoljno je jedna koja je međunarodno priznata pod FCI-om, a to je Hrvatski kinološki savez.
13. Na žalost HKS i HLS ne sjedaju za zajednički stol i ne nazire se rješenje u budućnosti što stvara lošu sliku o nama Hrvatima u svijetu.
14. Na žalost naše ministarstvo poljoprivrede i šumarstva donijelo je odluku da je za lov dovoljno psu da ima rodovnicu, dok je u prošlosti morao imati Ispit prirođenih osobina, čime se radi negativna selekcija.

4. LITERATURA

1. ***(2000): FCI VI Goniči, krvosljednici i srodne pasmine (zbirka stadarda), IRIS, Zagreb
2. ***(2019): Pravilnik za ispitivanje i ocjenjivanje rada pasa goniča, Hrvatski kinološki savez, Zagreb
3. ***(2019): Pravilnik za ispit prirođenih osobina pasa krvosljednika i ispit u radu na umjetnom krvnom tragu za sve pasmine lovačkih pasa, Hrvatski kinološki savez, Zagreb
4. ***(2019): Pravilnik o radu pasa glasnog gona na divlju svinju u gateru, Hrvatski kinološki savez, Zagreb
5. ***(2018): Zakon o lovstvu, Hrvatski sabor, Zagreb
6. Bauer, M. (1996): Kinologija, Školska knjiga, Zagreb
7. Martić D., Tucak P., Udovičić A., Kučinić Radošević I., Sovilj Đ., Ercegović E., Vlašić M. (2019): Lovstvo – početnica za osposobljavanje kadrova u lovstvu, Dobra kob, Split
8. Richter, I. (1986): Lovачki psi uzgoj i školovanje, Znanje, Zagreb
9. Špoljarić B. (2008): Hrvatska kinološka baština, Hrvatski kinološki savez, Zagreb
10. Špoljarić B. (2019) : Posavatz hound <https://fci.be/Nomenclature/Education/154g06-PRE-en.pdf>
Istrian Short-Haired and Wire-Haired Hound
<https://fci.be/Nomenclature/Education/152g06-PRE-en.pdf>
11. Udovičić A. (2016): Izvorne autohtone hrvatske lovne pasmine pasa, Dobra kob, Split
12. <https://web.hks.hr/istarski-gonic-ostre-dlake/>
13. <https://web.hks.hr/istarski-gonic-kratke-dlake/>
14. <https://web.hks.hr/posavski-gonic/>
15. <https://www.hls.com.hr/>

Slike:

Slika 1: (izvor Željko Juričić)

Slike 2.-26. Boris Špoljarić (2019): Istrian Short-Haired and Wire-Haired Hound

<https://fci.be/Nomenclature/Education/152g06-PRE-en.pdf>

Slike 27.-41 Boris Špoljarić (2019): Posavatz hound <https://fci.be/Nomenclature/Education/154g06-PRE-en.pdf>

Slike 42.-51. Iz knjige Richter, I. (1986): Lovачki psi uzgoj i školovanje, Znanje, Zagreb

Slika 52: (izvor Srećko Stipović)

5. PRILOZI

HRVATSKI KINOLOŠKI SAVEZ
CROATIAN KENNEL CLUB

Izložba: GLAVNA UZGOJNA IZLOŽBA		Katalogski broj: 105
Pasmina: ISTARSKI KRATKODLAKI GONIČ		Spot: MUŽJAK/MALE
Ime psa: DEMON OD BOGUTA		Razred: RAZRED OTVORENIH
Broj rodovnice: HR 26584	Oštenjen: 1.09.2010	Datum izložbe: 30.03.2019
Vlasnik: BOGUT NIKOLA		
Ime suca: DRAŽEN MATIČIĆ (HR)		

OPIS	OCJENA	
<p>- zreli mužjak</p> <p>- nešto lakše konstitucije</p> <p>- glava lijepo oblikovana</p> <p>- kompletno skrozno zubalo</p> <p>- prsni i donji dio trupa korektni</p> <p>- rep pravilno postavljen, nešto deviji od standarda, zaključen na kraju, usredotočen u stranu</p> <p>- prsni dio dosta širok i dubok</p> <p>- spolovilo kompletno</p>	<p>PLASMAN (I - IV)</p> <p>Odlučan ☒</p> <p>Vrlo dobar ☐</p> <p>Dobar ☐</p> <p>Dovoljan ☐</p> <p>Nedovoljan ☐</p> <p>Bez ocjene ☐</p>	
	<p>Prvak razreda mladih ☐</p> <p>CAC ☒</p> <p>R.CAC ☐</p> <p>CACIB ☐</p> <p>R.CACIB ☐</p>	
	<p>Prvak razreda veterana ☐</p> <p>Najbolji mladi pas pasmine ☐</p> <p>Najbolji pas suprotnog spola - BOS ☐</p> <p>Prvak pasmine - BOB ☐</p>	
	RAZRED ŠTENADI / NAJMLADIH	
	PLASMAN (I - IV)	
	<p>Vrlo perspektivan ☐</p> <p>Perspektivan ☐</p> <p>Zadovoljava ☐</p> <p>Ne zadovoljava ☐</p>	
	<p>HRVATSKI KINOLOŠKI SAVEZ GLAVNA UZGOJNA IZLOŽBA AUTOHTONIH PASMINA PASA</p>	
	<p>Mladi klupski prvak ☐</p> <p>Klupski prvak ☐</p> <p>Klupski prvak veteran ☐</p>	<p>Potpis suca: </p>

Prilog 1

V. CIJEPLJENJE PROTIV BJESNOCE VACCINATION AGAINST RABIES						
PROIZVOĐAČ I NAZIV CIJEPIVA MANUFACTURER & NAME OF VACCINE	BROJ SERIJE BATCH NUMBER	DATUM CIJEPLJENJA VRIJEDI DO VACCINATION DATE VALID FROM / VALID UNTIL	OVLASŦENI VETERINARI (Zig i potpis) AUTHORISED VETERINARIAN (stamp & signature)			
 rabikal serija: 142921 exp: 01-2017	12772004 21832014 31432000	12.7.2014 218.3.2014 314.3.2014	 TOMISLAV MATIĆIĆ vet. med. ovlasŦeni veterinar			
			 rabikal serija: 178564 exp: 01-2020	12232010 22809 3	12.3.2010 22809 3	 TOMISLAV MATIĆIĆ vet. med. ovlasŦeni veterinar
						 rabikal serija: 81435 exp: 12-2020
 rabisin serija: 1911677 exp: 05-2022	10102023 2 3101010	01.05.2023 2 3101010	 TOMISLAV MATIĆIĆ vet. med. ovlasŦeni veterinar			
			 rabisin serija: 478661 exp: 11-02-2023	12010101 2 3010101	2.01.2021 2 3010101	 TOMISLAV MATIĆIĆ vet. med. ovlasŦeni veterinar
						* Barem ime, adresa, telefonski broj i potpis. / At least name, address, telephone number and signature.

Prilog 2. (svaki pas registriran pod HKS-om, mora biti čipiran i cijepljen)

■ Ostali podaci / Other information
HRVATSKI KINOLOŠKI SAVEZ
 GLAVNA UŽGOJNA IZLOŽBA
 AUTOHTONIH PASMINA PASA
 16-09-2017 **ODLIČAN**
EXCELLENT
PRVAK RAZREDA MLADIH
BEST JUNIOR

REŠETARI IPO
 23.09.2017. Urlo dobar (101 bod)
 položio Zeba

■ Vlasnik / Owner
 1. **NIKOLA ŽOGUT**
D. TABORIŠTE 156, SLUNJ *N. Žogut*
 Potpis uzgajivača / Breeder's Signature
 2. _____
 Potpis prijašnjeg vlasnika / Former Owner's Signature
 3. _____
 Potpis prijašnjeg vlasnika / Former Owner's Signature
 4. _____
 Potpis prijašnjeg vlasnika / Former Owner's Signature

Hrvatski kinološki savez / Croatian Kennel Club
 Iluca 61, HR-10000 Zagreb, tel. +385 (0)1 4846 124, www.hks.hr

Pasmina / Breed: **ISTARSKI KRATKODLAKI GONIČ**
 (STRAN SHORT HAIRE D HOUND)
 Ime psa / Name: **DORA OD BOGUTA**
 Otkriven / Born On: **1.09.2016**
 Otkriven / Born On: **KRATKA / SHORT**
 Otkriven / Born On: **BIJELA S NARANČASTIM OZNAKAMA**
 Otkriven / Born On: **WHITE WITH ORANGE MARKS**
 Otkriven / Born On: **BOGUT NIKOLA**
 Otkriven / Born On: **DONJE TABORIŠTE 156, SLUNJ 47240**
 Otkriven / Born On: **Uzgajivačnica: OD BOGUTA, F.C.I.26/11**

Upisan u Hrvatsku rodovnu knjigu / Registered in Croatian Stud Book
 Pod brojem / Reg. Number: **HR 26585 IGK**
 Spot / Sex: **ŽENKA / FEMALE**
 Tetovirani broj / Tattoo Number: **26585**
 Broj čipa / Microchip Number: **191100000859926 HRV**

Otac i majka Sire and Dam	Djedovi Grand Sires and Grand Dams	Pradjedovi Great Grand Sires and Great Grand Dams	Pra-pradjedovi Great Great Grand Sires and Great Great Grand Dams
CAR Broj rodovnice: HR 17791 Otkriven: 25.06.2007 Boja: BIJELA S NARANČASTIM OZNAKAMA CHR HR IPO IDS KT CACT	AS HR 16362 IPO UTG CACT	CH LAKI HR 12271 BESA PRIVORSKA HR 12601	AS OD BENZONA JR 48949 CH DORA HR 11107 FOL HR 11150 BEA OD BENZONA JR 49195
	BIZA HR 15626 UTG	KOLOMBAR HR 13858 RINA HR 11592	KOLOMBAR JR 49149 TENA HR 12516 BOY HR 40738 DONA HR 10749
Majka / Dam JENA TRŠKI VRH Broj rodovnice: HR 22310 Otkriven: 20.03.2012 Boja: BIJELA S NARANČASTIM OZNAKAMA OGJENA, vrlo dobar IPO	BOR HR 19235 IPO	ILIO HR 12032 LARA HR 16684	VIP OD BENČICA HR 11257 INA JR 48816 AS HR 12364 CIA HR 12587
	LANA HR 16397 IPO IDS	CH LAKI HR 12271 TINA HR 14403	AS OD BENZONA JR 48949 CH DORA HR 11107 APAS ŠVIČKI JR 49318 ASTRA HR 13358

RODOVNICA
 U Zagrebu, 24. 10. 2016

Prilozi 3.,4.,6.(primjeri rodovnice HKS-a)

OCJENSKA LISTA ZA ISPIT PRIROĐENIH OSOBINA PASA GONIČA

Organizator: KU. SKUNJ
 Mjesto: SKUNJ Datum: 30.08.2020
 Pasma: I.G.K. Redni broj: —
 Ime psa: HUGO OD BOGUTA
 Broj rodovnice: HR 28813 I.G.K. Datum oštenjenja: 11.07.2019
 Vlasnik: NIKOLA BOGUT
 Adresa: D. TABORIŠTE 156 C, 47240 SKUNJ
 Vodič: — 11 —

OBAVEZNE DISCIPLINE		FAKTOR	OCJENA	BROJ BODOVA
1.	PONAŠANJE NA PUCANJ	1	5	5
2.	USTRAJNO TRAŽENJE / PRONALAZENJE	8	4	32
3.	GONJENJE	Min / Bod	0-60 / 15	15
4.	GLAS	6	4	24
5.	NOS	8	5	40
6.	POSLUŠNOST I VODLJIVOST	1	4	4
UKUPNO BODOVA:				120
OCJENA:				V. DOBAR (4)

Odličan	121 - 180
Vrlo dobar	96 - 120
Dobar	71 - 95
Dovoljan	49 - 70
Nedovoljan	0 - 48
Ocjenjuje se od 1 - 5	

Sudac: — 11 —

Prilog 7.

Primjer ocjenske liste

HRVATSKI KINOLOŠKI SAVEZ

Mjesto: Stari Staričnik Datum: 05.05.2007 Red. broj: 8.

Natjecanje pasa glasnog gona u radu na divlju svinju

OCJENSKA LISTA

Ime psa - kuje: HEKTOR HR 16004

Pasmina: Brak jazavčan Ocjena oblika: odličan (5)

Vlasnik: Nikola Bogut Adresa: D. Taborište 156, Slunj

Vodič: isti Adresa: _____

R. br	DISCIPLINA	koef.	Ocj.	I	II	III	Primjedba
1.	Ponašanje na pucanj	vezan	2	3,5		7	
		nevezan	4	/		/	
2.	Način traženja i pretraživanja terena	8	5		40		
3.	Kvaliteta njuha - nosa	8	4,5		36		
4.	Glas kod divlje svinje na mjestu	4	3,5		14		
5.	Oštrina na divljoj svinji	6	3		18		
6.	Ustrajnost napadanja na divlju svinju	8	5		40		
7.	Glas u gonjenju	sljedoglasan	4	3		12	
		vidoglasan	2	/		/	
8.	Poslušnost i vodljivost	2	5		10		

Ukupno: 177 Ocjena: I A NR

Titula: CACT - HR

I Nagradni razred 171 - 220

II Nagradni razred 131 - 170

III Nagradni razred 80 - 130

Ocjenjuje se od 1-5

Suci: 1. [Signature]

2. [Signature]

3. [Signature]

Prilog 8.

Ocjenska lista za ocjenjivanje pasa glasnog gona u radu na divlju svinju